Henrik Hertz

De frifarvede

Henrik Hertz

De frifarvede

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Henrik Hertz: *De frifarvede* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Henrik Hertz: *De frifarvede* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

BY NC SA

De frifarvede

De begivenheder, der indeholdes i de følgende blade, hører til mine ældste erindringer; ikke som om det var sådanne, *quorum pars ipse fui* Note 1); men de udgjorde et ofte gentaget tema i en kreds, hvortil jeg fra min tidligste ungdom havde adgang og sysselsatte såvel ved deres indhold som den fjerne scene på mange måder min unge fantasi. Amerika havde længe ophørt at være eller antages for den uudtømmelige guldmine, man blot havde nødig at rejse hen til for at kunne vende belæsset tilbage, og endnu bestandigt dvælede europæernes tanke med forkærlighed ved dets uhyre skove, dets mægtige floder, himmelhøje bjerge eller blot ved dets yppige, fremmede, fra vor egen så forskellige vegetation. I Danmark var de vestindiske kolonier det bindemiddel, der bestandig vedligeholdt interessen for den nye verden, og hver lykkelig ankommen ladning vestindiske produkter fornyede og forstærkede denne interesse. I de små bojaner med mangfoldige syltede sager, i de fine, stærke krydderier, sporede man ligesom en duft af den hede, fremmede himmelegn, en strøm af den brændende sol, der trænger styrkende gennem saften af alle dens planter og vækster og gløder sindbilledligt i dens oranger. Hver gang jeg i min barndom var til stede, når man i hin familiekreds havde fremmede, forekom mig de små figurerede porcelæns-asietter, der sattes frem med syltetøj i af en dunkel, mystisk farve, som ligeså mange underfulde eventyr af Tusind og én Nat, hvormed de også havde den omstændighed tilfælles, at jeg lige så vanskeligt kunne blive ked af at smage på hine som at lytte til

disse. Endnu efter så lang tids forløb, når jeg tilbagekalder i min erindring hine formiddags-visitter, for det meste af vestindiske familier, de alvorlige, ordknappe mænd, deres gulladne teint, deres fine, engelske klæder, næsten altid ensfarvede, og de stive, aldrende damer med massive guldringe på alle fingrene, pragtfuldt klædte, men i skrigende farver; når hertil kommer alle disse menneskers fremmede, halvt engelske udtale, deres blanding af fornemt væsen og temmelig simple manerer, den omstændighed, at de en kort tid viste sig og derpå aldeles forsvandt; når jeg omsider mindes selve visitværelset, der var fantastisk udsmykket af de besynderligste fra kolonierne hidbragte snurrepiberier: da står alt dette for min fantasi så fremmed, så isoleret, som om det ikke greb ind i min øvrige erfaring, men var et oplevet fe-eventyr.

Den person i den omtalte familiekreds, der fornemmeligt tiltrak sig min opmærksomhed, var en aldrende handelsbetjent fra Vestindien ved navn Junghans. Han havde været faktor hos den familie, hvis begivenheder udgør genstanden for de følgende blade, og det er fornemmeligt ham, jeg skylder underretningen om alt, hvad dertil henhører, skønt meget deraf først langt sildigere er blevet mig tydeligt i sine motiver og disses forbindelse. Denne gamle pebersvend, hvem svagelighed havde tvunget til at bytte koloniernes usunde klima med et koldere, men friskere og sundere europæisk, var uden spørgsmål en grundskikkelig mand; men hans mangfoldige beretninger om negrene, den strenghed hvormed disse behandledes, deres opsætsighed, og det meget, han som handelsbetjent havde haft at skaffe med alt dette, indgød mig ikke sjældent i forbindelse med hans tørre, strenge udseende,

hans uforandrede alvorlighed, den hemmelige frygt, at han selv nu og da havde udført en slavefogeds ubarmhjertige rolle. Men jeg var ligefuldt hans opmærksomste tilhører, hvad enten han fortalte koloniernes ældste historie, det tilhold, filibustierne havde fundet på disse øer, og enkelte negeropstande, eller han berørte den nyeste revolution på St. Domingo (Haïti), der dengang var på alles læber.

Junghans's principal – vi vil kalde ham *Robert Graves* – hørte i sin tid til de rigeste plantere på St. Croix. Han selv og hans fader var født på øen, men grunden til deres rigdom lagdes allerede ved bedstefaderen *Caspar*, en dansk mand, der som interessent af det 1735 oprettede kompagni og siden som plantageejer heldigt havde forstået at benytte sig af de forskelligste konjunkturer. Han efterlod to sønner, af hvilke den ældste, *William* på mange måder lagde sig ud med familien, fornemmeligt ved hans iver for en bedre behandling af negrene. Da han, måske for at trodse sine slægtninge, omsider ægtede et frifarvet fruentimmer, blev han således lagt for had af hele sin familie, at han forlod denne og drog til det amerikanske fastland. Hans yngre broder, Richardt, der besad langt mindre dygtighed, savnede snart Williams råd og vejledning, og blev desforuden ved tilfældige omstændigheder, misvækst og heftige orkaner, sat tilbage. Først Richardts søn, den ovenomtalte Robert, formåede ved klog bestyrelse og ved de begunstigelser, den daværende guvernør Waltersdorf havde forskaffet planterne, at genoprette de lidte tab. For at sætte kronen på værket gjorde han et rigt parti med en datter af en købmand fra Bergen, der var bosat på St. Thomas og derfra drev udbredt handel med de spanske kolonier i Sydamerika.

Robert nød dog ikke ret længe godt af sine anstrengelser. Han døde i en endnu kraftfuld alder og efterlod sin enke med en søn på omtrent 12 år. Til al lykke var fru Graves en kone af en virksom ånd og mandig karakter, der vel forstod at holde det erhvervede sammen, ja endog at forøge det. Hun herskede i sit hus og over sine talrige undergivne med en mands bestemthed og en vestindisk planters strenghed. Fra denne var ikke engang hendes søn undtaget, skønt han var hendes stolthed og glæde; men så meget mere troede hun at burde anvende al sin myndighed under opdragelsen, for at han med tiden på en værdig måde kunne repræsentere hendes hus. Hun levede også blot for ham og bestyrelsen af sine plantager og handelsforetagender, i hvilket sidste den ovennævnte Junghans var hendes som hendes mands højre hånd.

Flere år gik således hen under en rastløs driftighed. Georg voksede til og blev stor og smuk. Alt eftersom han nærmede sig den myndige alder og tog selv del i forretningerne, måtte de afhængighedsbånd, der knyttede ham til moderen, umærkeligt løsnes; dog viste han hende endnu bestandigt en udvortes sønlig lydighed. Han havde vel arvet en del af hendes heftige og bydende karakter, men var dybere og følelsesfuldere, skønt på den anden side igen mere indesluttet og tavs i sin heftighed; det kunne ulme en tid hos ham og synes roligt, men det brød da så meget des mere voldsomt og uimodståeligt frem. – Den alder, da man fornemmeligt i hint klima tør tænke på at gifte sig, befandt han sig i alt en rum tid. Hans moder, hvem denne sag lå meget på hjertet, havde længe beskæftiget sig dermed og ham uafvidende gjort flere afgørende skridt. Hun ville netop meddele ham disse, da hun pludselig lagde mærke til, at han

oftere befandt sig uden for huset end sædvanligt og, når han var hjemme, syntes ordknap og tankefuld. Hun iagttog ham en tid og lod omsider Junghans kalde.

"Min søn har tillid til Dem," sagde hun til denne; "og De kender hans veje. Hvor har han sin gang i den senere tid?"

Junghans blev mærkeligt forvirret og så ned for sig.

"Nu? – Deres principalinde fortjener dog vel et svar."

"Nådige frue! Jeg har ikke Deres hr. søns fortrolighed i dette punkt."

"Men De ved, hvor han går hen; og andet forlanger jeg ikke at vide."

Efter et ophold svarede Junghans, men således, at det næppe var hørligt: "Han går til *Hoquevilles*."

"Til Hoquevilles! Til de bastarder!" udbrød fruen, idet hun sank tilbage i sofaen. "Og det har De vidst og ikke sagt mig!"

"Jeg har kun vidst det en kort tid," svarede Junghans med sin aldeles genvundne rolighed. "Men, nådige frue! i hvert tilfælde hører det ikke til mine forretninger at være Deres hr. søns angiver."

"Til Hoquevilles!" gentog fruen, og hørte ikke eller lod som om hun ikke hørte den sidste tirade. "Hvad kan bevæge ham – hvad kan han ville der – enken, der lever så ensomt med hendes ..."

Hun fik ikke udtalt, ligesom standset af en pludselig tanke. Hun fo'r op og næsten skreg: "Lad min søn på øjeblikket komme ind til mig – Nej, nej! Det kan bero – gå kun! Jeg vil være alene ... Men lad *Fra Martinez* komme ind til mig ... og hvad vor samtale angår, så – hvis Deres post er Dem kær – bliver den imellem os."

Junghans bukkede tavs og gik. Kort efter kom Fra Martine; – en neger, der var købt på Cuba og ikke omsonst havde erholdt sit besynderlige navn – ind til fruen og sneg sig, efter en kort konference, ubemærket ud af huset.

For at forklare læserne grunden til den forfærdelse, hvori navnet *Hoqueville* satte fru Graves, var det måske nok at bemærke, at denne nu afdøde købmand, der havde været bosat på St. Domingo, var gift med en datter af den forhen nævnte William Graves, der, som ovenfor anført, havde ægtet et frifarvet fruentimmer. Hoquevilles enke og børn hørte altså til den særegne klasse indvånere i Vestindien, man der benævner *free coloured men, hommes de couleur* eller frifarvede, undertiden også mulatter. Men da det ikke er sandsynligt, at alle mine læsere kender den fulde betydning af disse benævnelser, ville et par ord om de forskellige bestanddele af de vestindiske øers befolkning ikke være afvejen.

De to klasser af indbyggere, der står skarpest begrænsede mod hinanden, er de hvide eller blanke og negerne eller de sorte slaver: hine i besiddelse af frihed, kultur og alle borgerlige rettigheder, disse fordømte til trældom, nedsænkede i uvidenhed og berøvede menneskets, endsige borgerens simpleste rettigheder. Af disse tvende klasser har i tidens løb udviklet sig en tredje, der skylder begge de foregående sin tilværelse og ikke sjældent har set sig forskudt af begge. Et hedt klima har undskyldt og en lang licens understøttet den i det vestindiske arkipel herskende offentlige mening, at forbindelser uden for ægteskabet mellem europæere og negerinder hverken kan anses for utilladeligt eller uanstændigt. De har hyppigt fundet sted, og børnene, der skylder deslige

forbindelser deres tilværelse, i almindelighed tilligemed moderen erholdt frihed. Den herved fremkomne generation har forplantet sig ved ægteskab og naturlige forbindelser enten indbyrdes eller med et individ af de to andre klasser, hvoraf man kan forklare sig de forskellige nuancer i farver, der antyder nærmere eller fjernere nedstammelse fra negerslaverne. I Vestindien er disse nuancer ikke uden indflydelse på den offentlige mening, men de har ingen politisk betydning og navnet frifarvede er fælles for dem alle [Note 2)]. De har formeret sig med en forbavsende hurtighed. De udmærker sig ikke sjældent ved intelligens, kærlighed til deres opholds- og fødested og ved vindskibelighed, for ej at tale om flere legemlige fortrin; men deres stilling er, enten man betragter dem i forhold til negrene eller de hvide lige beklagelig. Negrene ser med harme og hemmeligt nag deres afkom i besiddelse af goder, de selv forgæves sukke efter, og europæerne frygter ej uden grund deres antal, deres dannelse og andre fortrin, og deres retfærdige fordringer. Selv er de, tiltrods for deres fortrin for negrene, rykket alt for langt frem i kultur, til at de kan nøjes med de rettigheder, der er dem tilståede, og til at de ikke dobbelt skulle føle savnet af de dem nægtede. De er frie, for så vidt de ikke er slaver, men ufrie, med hensyn til at de er udelukkede fra nydelsen af borgernes dyrebareste rettigheder. Adgangen til selv de ubetydeligste embeder er dem forment; hvor konstitutionel forfatning har været indført i Vestindien, toges ved bestemmelsen af vælgere og valgbare lige så lidt hensyn til de frifarvede som til negrene, hvoraf følgen var, at $^{11}/_{12}$ dele af befolkningen var urepræsenterede. Der hviler en plet på de frifarvede, der ikke skyldes deres vandel og sæder, men deres

ulykkelige udspring. Den blanke ser stolt og med hån ned på de foragtede negres afkom. Han afsondrer sig og sine fra dem som fra smittede, skyer deres omgang i selskabet og undgår selv i kirken samkvem med dem. Han betragter dem som usurpatorer af rettigheder, der ej tilkommer dem, som parvenus, der søger at trænge sig ind. En mængde for dem trykkende bestemmelser af de lovgivende forsamlinger (*the assembly*) på de engelske Antiller skylder denne fordom deres oprindelse. På St. Domingo erklærede repræsentanterne offentligt (1790) "at de selv med deres liv ville indestå for, at denne race af bastarder (*cette race bàtarde et dégénerée*) ikke skulle erholde andel i de blankes rettigheder"; og frygten for deres talrighed har endog bevæget guvernørerne til hyppige indskrænkninger i frigivelses-retten. – Følgen af deslige ukloge og uretfærdige forholdsregler var let at indse. De forurettede og ophidsede frifarvede, hos hvem ideerne om en almindelig frihed ved den franske revolution var udbredte, tog ved opstanden på St. Domingo omsider parti med negrene, i stedet for at de blanke kunne i dem have haft en fast støtte. St. Domingo rev sig løs fra moderlandet og blev en aristokratisk republik, hvis bestyrelse dannes af de mest civiliserede negre og dem af farven. Men denne frihedskamp har på de øvrige Antiller frembragt en reaktion, der fornemmeligt udtaler sig mod de frifarvede, hvis fordringer mest frygtes. De gamle former er sat i kraft som bolværk mod nye, farlige ideer, og Martinique kan endnu tjene som et eksempel på de hvide planteres forfølgelses-ånd.

I Danmark har en god ånd våget over landet under alle de ved tidernes stigende kultur nødvendige rystelser, der har fundet

sted der som i det øvrige Europa. Og således er også den mærkelige forordning af 18. april 1834, der tilsiger de frifarvede og de frie negre under visse nærmere bestemmelser lige borgerlige rettigheder med de blanke, hos os intet resultat af blodige opstande, men en naturlig følge af den danske regerings humanitet og de frifarvedes fremgang i intelligens og moralitet. Det er vel ikke at håbe, at denne forordning skal med ét slag tilintetgøre alle de fordomme, der i selskabet adskiller de blanke fra dem af farven; disse fordomme ville for en del endnu en lang tid bestå. Men tiden, understøttet af regeringens velgørende foranstaltninger, vil også her gribe ind og bevirke, hvad der kun er og kan være dens værk.

I det tidsrum, hvori de begivenheder, der udfylder disse blade, fandt sted, herskede fordommen mod dem af farven i al sin kraft på vore vestindiske øer. William Graves blev, som vi ovenfor har set, ved sit giftermål med et frifarvet fruentimmer bevæget til at forlade St. Croix og nedsætte sig på det amerikanske fastland, for at unddrage sine børn i det mindste sin egen families hånlige behandling. Hoqueville, der havde ægtet hans datter, drog ved William Graves' død over til St. Domingo med sin familie. Her tog snart han og hans søn Arthur Hoqueville entusiastisk del i den for friheden udbrudte krig; men den gamle Hoqueville fandt sin død i kampen, og hans søn, der ikke kunne bekvemme sig til at forlade det parti, for hvilket han havde grebet til våben, men heller ikke formåede at skaffe sin moder og søster et sikkert opholdssted på øen, fandt det hensigtsmæssigst at lade dem føre over til den danske ø St. Croix, hvor de snarest kunne vente beskyttelse. Således

fandt WIlliam Graves' datter og datterdatter efter så mange års forløb et asyl på den samme ø, der havde forjaget ham.

På St. Croix levede fru Hoqueville og hendes datter, uagtet de var i besiddelse af store rigdomme og havde indrettet sig med vestindisk pragt, dog meget indgetogent. Med deres så nære beslægtede, fru Graves og hendes søn, havde de ingen omgang. De første skridt til at nærme sig dem var fra fru Graves' side blevet mødt så hånligt og krænkende, at fru Hoqueville med stolthed opgav ethvert videre forsøg. Men, endskønt hun således levede ensomt og hverken gjorde eller tog mod visitter, undgik hendes datter *Marguerite*, der var af glimrende skønhed, dog ikke at drage opmærksomheden på sig. Rygtet om hende kom omsider til Georg; men om det også var faldet ham ind at gøre sin skønne kusines bekendtskab, turde han dog aldrig vove derpå af hensyn til sin moder, hvis skånselsløse had mod alle frifarvede og mod dem af hendes slægt i særdeleshed var ham bekendt. Tit nok havde hun klaget over, at siden disse bastarder af hendes familie var nedsat på øen, havde hun intet roligt øjeblik haft; og at hun ingensteds kunne nære sig for lutter spidse og spydige spørgsmål, om hvad man foretog sig på Hillerhouse. Dette sidste var navnet på det landsted, fru Hoqueville beboede. – Hændelsen eller Amor eller hvad man vil spillede imidlertid fru Graves et puds. Georg så den indtagende Marguerite i kirken og blev ved det blotte syn af hende grebet af den heftigste kærlighed. Hendes ædle regelmæssige træk, de store, dunkle øjne, hvis glans formildede den noget mørke teint, en vis smægtende mathed, der var udbredt over hendes hele væsen og alle hendes bevægelser og gav dem en egen ynde; en vellystig duft, der omgav hende og ligesom åndede i de fine

musseliner, hvori hun var hyllet, alt dette virkede forenet, så at han stod ligesom fasttryllet uden at kunne vende øjnene bort fra dette forføreriske syn. Han gik hjem drømmende og grublende, opfyldt af billedet om sin skønne kusine; benyttede i de følgende dage hver lejlighed til at forfriske sine øjne med det samme syn, stjal sig ubemærket til haven ved Hillerhouse og avancerede omsider til den faste beslutning, at han ville gøre sin kusines bekendtskab. At de herskende fordomme mod dem af farven ingen indflydelse havde på hans beslutning, grundede sig vel i den magt, lidenskaben allerede havde over ham; men han havde desforuden hidtil levet i for ringe berøring med dem, til at disse fordomme kunne have fæstet dyb rod. Hans moders idelige udfald mod og bitre bemærkninger over disse af hende dybt foragtede mennesker; hendes ofte ytrede ærgrelse over, at hendes mands onkel havde sat en plet på hele familien ved sit giftermål: alt dette faldt for meget sammen med hendes øvrige endeløse ærgrelser og bitre bemærkninger til at Georg under disse omstændigheder skulle have taget stor notits deraf. Derimod indså han vel, at hun aldrig ville tillade hans komme i denne familie og at han derfor måtte gå hemmeligt til værks. Et påskud til at aflægge fru Hoqueville en visit fandt han i nogle med et af kontorets skibe ankomne kasser og breve til hende, som han besluttede selv at underrette hende om.

Fru Hoqueville blev ikke lidet forundret over dette besøg, som hun i det første øjeblik betragtede som et skridt af fru Graves til en forsoning. Men hun blev snart revet ud af denne vildfarelse. Et par spørgsmål, hun med finhed havde stillet angående deres nære slægtskab og ringe sammenhold satte Georg i den øjensynligste forlegenhed, og nogle ord, han lod

falde, overbeviste hende om, at han havde gjort denne visit på eget an- og tilsvar. Dog var hun tilfreds dermed som det var, allerede glad ved det nok så svage håb, det gav om en tilnærmelse. Georg på sin side følte sig en lang tid genert, angst for at berøre, hvad der i fjerneste måde spillede på familiens mislige stilling og netop ved denne angst ofte ude af takt. Denne tvungne holdning forlod ham først, da Marguerite trådte ind til dem. Hendes nærværelse førte ham ind i en bedre sfære, hvor hendes dominerende skønhed bød alle fordomme at tie; og med det samme han ved hendes stemmes melodiske, indtrængende klang, hendes ildfulde og dog så smægtende øjne følte sit hjerte uopløseligt bundet til den snævre kreds, der omgav hende, mærkede han dog ligesom et friere åndedrag, en forsvinden og forglemmelse af alle de underordnede hensyn, der forhen syntes ham så betænkelige. – Fru Hoqueville bemærkede med hemmelig glæde det indtryk, hendes datter gjorde på den unge mand, og Marguerite var heller ikke vred over, at hun alt forhen havde bemærket ham, når han stjal sig til at betragte hende gennem havegitteret. Således var alle parter tilfredse, og Georg måtte ved afskeden love ret snart at gentage besøget.

Dette faldt ham heller ikke vanskeligt. Ikke blot hans voksende lidenskab ledede hans skridt derhen; men jo oftere han kom i denne lille kreds og blev fortrolig med forholdene og omgivelserne, desmere måtte han tilstå sig selv, at den ånd, der herskede her, var meget forskellig fra den i hans moders hus; at stille, fredelige husguder havde fæstet bolig her; at ingen mislyd sporedes, og at dette især var tydeligt ved det smukke forhold mellem herskabet og dets tyende og slaver. I Marguerites øjne

læste han snart med henrykkelse det ømmeste svar på de følelser, hun havde indgydt ham; og hendes endelige tilståelse, der var næsten frivillig og ledsaget af tårer og det heftigste udbrud af lidenskabelighed, satte ham i en tilstand af berusning, hvori hans moders vilje og verdens fordomme måtte vige for hjertets stemme.

Det er mig ubekendt, om fru Hoqueville var vidende om de unge menneskers hemmelige sammenkomster uden for den tid, Georg regelmæssigt plejede at aflægge familien sine visitter. Men vist er det, at såvel hun som datteren stiltiende syntes enige med Georg i aldrig at omtale for nogen hans bekendtskab til og hyppige komme i deres familie, enten dette nu skete af delikatesse eller af beregnende klogskab. Flere måneder gik hen, uden at noget forstyrrede de unge menneskers lykke, indtil det tidspunkt, da fru Graves fattede mistanke og ved negeren Fra Martinez lod sin søns veje efterspore. Dette listige menneske stjal sig som en snog om fru Hoquevilles landsted, oppebiede det gunstige øjeblik, indtil han blev Georg va'r i selskab med Marguerite og var vidne til deres samtaler. De efterretninger, fru Graves tid efter anden erholdt gennem ham, satte hende i den yderste forbitrelse. Ingen forholdsregel syntes hende voldsom nok. Havde det gået efter hendes hoved, da var omgangen med disse skarns-mennesker på det bestemteste blevet forbudt hendes søn; Hoquevilles var blevet forvist fra de danske besiddelser eller belagte med lænker og jern for at have forført en af de blanke. Men til al lykke havde hun tid til at rase ud og en hel nat til at overveje sagernes stilling. Hendes søns karakter var ikke at spøge med. Han havde vel hidtil aldrig nægtet hende sønlig lydighed, men dog

ved så mange lejligheder, hvor man mindst ventede det, vist en stivsindighed og en bestemthed, der syntes en frugt af lang grublen, og hvorimod enhver modstand havde været forgæves. Hvor lidet der altså nu kunne udrettes, da hans lidenskaber var i spillet med, var let at forudse. Tvinge ham, kunne hun ikke; om kort tid var han majorenn [Note 3)] og sin egen herre. De samme scener, der havde fundet sted ved bedstefaderen Williams giftermål med et frifarvet fruentimmer, ville gentages og i dette tilfælde være så meget mere ydmygende som Georg var den sidste af sin familie, der på denne måde aldeles ville gå over til de frifarvedes klasse. Denne tanke var hende utålelig; hun ville hellere lade sit liv end finde sig deri. Den oprørte hendes stolthed og truede med at kuldkaste alle hendes planer. En forbindelse mellem Georg og et ungt dansk fruentimmer, en datter af en høj og anset embedsmand på St. Croix, var allerede blevet forberedt og stod netop nu på det point, at den endeligt skulle afgøres. Den unge dame, der opholdt sig i København, hvor hun var blevet opdraget, skulle denne sommer afhentes til St. Croix, for at hun og Georg kunne gøre hinandens bekendtskab. Fru Graves indså, at hun behøvede al sin klogskab for under disse omstændigheder at sætte denne plan igennem, og at ene og alene Georgs bortfjernelse fra St. Croix kunne love hende et lykkeligt udfald. Alt vel overvejet besluttede hun da at ignorere hans bekendtskab til familien Hoqueville og at vente alt af tid og fraværelse.

I de følgende dage talte hun oftere, når Georg var til stede, om sine familie-besiddelser i Norge. Nogle breve, hun havde modtaget, var meget foruroligende; man havde hidtil vist en utilgivelig skødesløshed og ligegyldighed mod så store og

betydelige ejendomme, og man kunne endnu risikere at miste dem. Disse ejendomme, der for en stor del var gået i arv i familien, havde været hendes faders øjesten, og det var dobbelt pligt at sørge for, de ikke gik tabt. Georg, der i denne tid som oftest var i en drømmende tilstand og fordybet i sig selv, tog ikke synderlig notits af disse udladelser. De norske nedarvede besiddelser var sandtnok udstrakte, men hidtil betragtet som en bagatel mod de langt vigtigere og rigere i Vestindien; fornemmeligt havde hans moder, hvis praktiske blik aldrig bragtes på afveje ved syslen med hvilken som helst sag, der blot havde affektionsværdi, hidtil brudt sig meget lidt om ejendommene i Norge; at gøre det af pietet, lignede hende ikke. Breve fra Norge havde kontoret vel modtaget i den senere tid, men han var ubekendt med deres indhold og havde heller ikke bekymret sig derom.

Omsider en dag, da fru Graves igen havde bragt denne materie på bane, sagde hun til sidst:

"Det er tydeligt at mærke på alt, at denne kommissionær, vi har taget, søger at trække tiden ud for deslængere at have vore forretninger; og enden bliver, at disse vor familie så dyrebare ejendomme smelter hen i lutter processer og salærer. Det kan jeg ikke roligt se på. Jeg vil gøre ende på denne historie og selv rejse til Norge."

Georg, måske i den tanke, at denne ytring ikke var så alvorligt ment, tav dertil. Men en anden tilstedeværende person, som fru Graves vel muligvis gjorde regning på, viste sig ikke så ligegyldig. Denne person var et aldrende fruentimmer ved navn Elsebeth Krog, der havde været Georgs amme og nu spiste nådsensbrødet i familien. Hun var født i Bergen på en

gård, der tilhørte fru Graves' forældre, og som ung pige kommet over til Vestindien; men det var synd at sige, at hun var akklimatiseret. Den gode norske grund, hun havde lagt i Bergen, var kendelig såvel i hendes manerer og klædedragt, der aldrig ret var afpasset til landets varme, som især i hendes sprog og accent. For sit herskab bar hun den største hengivenhed og især for fru Graves den ubetingede sløve respekt, der er almindelig hos simple folk for alt, hvis forbindelse eller grund de ikke begriber og dog må bøje sig under. Hun havde ringe forstand, men stor godmodighed. Imellem Georg og hans moder var hun tit hos førstnævnte den mæglende person, og refrænet var da altid:

"Hør nu hvad jeg siger, lille Georg! Han må gøre, hvad hans mo'er forlanger. Hun har mere forstand end alle vi andre, og ved nok hvad hun gør."

Da Elsebeth, der som gammelt tyende havde lov til at tale et ord med, hørte om fruens beslutning at rejse til Norge, udbrød hun: "Å jei, jei, jei!" – dette udråb var en lille levning fra hendes norske ungdomserindringer og vel det samme som "Å, herreje!" – "Vil fruen rejse til Norge? Skal så Georg med? Og skal jeg med?"

"Georg?" svarede fruen; "hm! nej, det er der ikke at tænke på. Begge kan vi ikke være fra kontoret. Enten må han eller jeg blive tilbage."

"Men så skulle fruen la'e Georg rejse. Han er ung og stærk og tåler det bedre. Og lad så mig ta'e med og vise ham omkring derovre."

"Hvad siger du til Elsebeths forslag," sagde fruen, henvendende sig til sin søn. Denne ønskede sin amme og

hendes forslag pokker i vold, men kunne dog ikke være bekendt at svare andet skønt med mærkelig besværlighed, "at når nogen skulle rejse, så var det rimeligt, at han tog bort."

"Jeg har selv tænkt derpå," vedblev fruen. "Det er på tide engang, at du ser dig om i verden; og du har jo ofte ønsket at gøre en rejse til Europa. Du kunne da med det samme besøge adskillige andre faste pladser, der har handelsforbindelser med vore eilande, og indgå nye. Ja, ved du hvad, Georg, den idé er ikke så gal. Rejs du! Tiden er netop nu bekvem dertil, da intet holder dig her og dine forretninger kan overtages af Junghans."

Den sidstnævnte trådte i det samme ind med nogle andre kontorbetjente, der bragte breve og regnskaber. Fru Graves henvendte sig til dem og sagde med den hendes søn kun alt for bekendte kolde, bestemte forretningstone: "Jeg har herved at underrette Dem om, at jeg efter min søns anmodning har besluttet at lade ham gøre en rejse til Europa med det først afgående skib. De, Junghans, sorger for, at der fra kontorets side ingen forhindringer indtræder, og at min søn ekviperes således til rejsen, som det anstår sig for vort hus." Ved disse ord vinkede hun ad de to andre betjente og begav sig med dem ind i sine værelser for at efterse de medbragte regnskaber.

Georg blev tilbage i en forvirring og bestyrtelse der øjeblikkeligt berøvede ham al besindighed. Hundrede gange besluttede han op ad dagen at tage mod til sig og åbenbare moderen sit forhold til familien Hoqueville, men forkastede lige så ofte denne beslutning. Netop i disse dage havde hun ved flere lejligheder ytret sig med så megen bitterhed om nogle familier af farven, at han med skræk tænkte på den modstand han ville møde. Mod aften gik han hen til Hoquevilles og

meddelte dem denne ubehagelige nyhed. Marguerite henflød i tårer; men fru Hoqueville, som Georg ved denne lejlighed underrettede om hans og hendes datters kærlighed og forsikrede om sin uforandrelige troskab, blev så behageligt overrasket ved denne erklæring, at hun fandt sig lettere i skilsmissen og trøstede de elskende. Georg tilstod ligefrem, at hans moder var og foreløbig burde være uvidende om hans kærlighed, men at han ved sin hjemkomst, til hvilken tid han var myndig, intet øjeblik ville opsætte sin forbindelse med Marguerite. Dennes ungdom og uerfarenhed gjorde, at hun ikke tydeligt indså vigtigheden af denne skilsmisse for hendes velfærd, og et smigrende håb om fremtiden bragte hendes ængstelser til tavshed.

Fru Graves var imidlertid meget virksom. Den forhen omtalte embedsmand på St. Croix, hvis datter var bestemt for Georg, underrettede hun om at hendes søn var nødsaget til at gøre en forretningsrejse til forskellige handelspladser i Europa, samt at hun selv om kort tid agtede sig til Danmark. De unge menneskers første sammenkomst syntes derfor bekvemmest at kunne finde sted i København, hvorfra hun, hvis der ellers intet kom i vejen for forbindelsen, med største omhyggelighed skulle føre den unge dame tilbage til St. Croix. På samme tid dette var bragt i rigtighed, blev anstalterne til hendes søns afrejse drevet i al stilhed og med så stor hurtighed, at Georg på grund af det lidet, der kom til hans kundskab om det, endnu smigrede sig med nogen udsættelse, da hans ekvipering allerede var besørget, et skib lå sejlfærdigt og hans moder underrettede ham om, at han den næste eller næstfølgende dag måtte være beredt til at gå ombord. Og fra dette øjeblik af forstod hun

under påskud af nærmere aftale således at holde ham i nærheden af sig eller omgive ham med sine kreaturer, at det var alt det, han fik taget afsked med Hoquevilles.

Fru Graves fulgte selv sin søn ombord. Ved afskeden gav hun ham en forseglet pakke, der dels indeholdt handelspapirer dels en nøjagtig bestemt norm for hans forhold som husets kommissionær i Europa. "Jeg behøver vel ikke at sige min søn," tilføjede hun, "at en lille afvigelse fra hvad her er foreskrevet, kan sætte vort kontors velfærd på spil."

Elsebeth, der til sin store sorg ikke turde følge med sin yndling på rejsen, ville endnu tilføje nogle eksklamationer af "Å jei, jei, skal han nu rejse, lille Georg?" ledsaget af gråd og beklagelser og gode råd; men et strengt blik af hendes frue bragte alt dette igen i orden og hun satte sig i båden uden engang at se tilbage, men brummede blot noget ved sig selv om den lange vej og det meget vand, han skulle over.

Skibet gik under sejl; fru Graves kastede endnu et stolt, triumferende blik på det, og ved den gunstige vind behøvedes der kun få timer til at lægge et stort hav og uoverstigelige hindringer i vejen for to elskende hjerter.

Georg var så sysselsat med sine egne tanker, at han allerede havde været nogle dage ombord inden han åbnede den forseglede pakke og undersøgte dens indhold. Til sin bedrøvelse opdagede han altså først nu, at hans første bestemmelsessted ikke var Bergen, som han havde tænkt, men at forinden et år ville gå hen med opholdet i forskellige byer i England og Frankrig. Herved ville han for længere tid være sat ud af al forbindelse med Hoquevilles, hvis breve efter hans opgivende

skulle adresseres til Bergen; og udsigten til at kunne fra sit første opholdssted bestemtere opgive dem sin adresse gav ved den lange afstand kun et svagt håb. Besynderligt nok fattede han ikke engang nu mistanke til at hans moder kunne være vidende om hans kærlighed og med flid have søgt at bortfjerne ham, så vel havde hun vidst at forstille sig, Og så overbevist var han om at hun, ved det mindste nys om en hende så forhadt genstand, umuligt havde kunnet undertrykke et åbenbart og heftigt udbrud af forbitrelse.

Overfarten gav Georg rigelig lejlighed til at fordybe sig i sin kærligheds erindringer og udkaste planer for fremtiden. Men denne grublende tilstand afløstes af en så meget des større virksomhed ved ankomsten til Europa. Hans moder havde med stor skarpsindighed overdraget ham en mængde forretninger, der ikke blot ved hyppige rejser og forandring af opholdssted adspredte sindet og gjorde det modtageligt for nye indtryk, men desuden ved selve disse forretningers natur måtte løsrive hans tanker fra forestillinger af en blødere natur og henvende dem til livets strengere og alvorligere side.

Et år gik således hen, uden at han i al denne tid hørte noget fra Marguerite. Efter sin bestemmelse gik han nu til København, hvorfra han agtede sig til Bergen. I København blev han meget overrasket ved at finde et brev fra hans moder, hvori hun underrettede ham om at hun efter længere skranten ville følge lægernes råd og begive sig til et sundere klima; at han, som følge heraf, skulle oppebie hende i Bergen, hvor hun ret snart håbede at indtræffe.

Georg fandt heri en grund mere til at skynde sig op til Norge, hvor han kunne vente at træffe de breve fra Marguerite, han i så

lang tid havde længtes efter.

Ved ankomsten til Bergen var hans første forretning at forhøre sig på posthuset. Til hans glæde lå der brev til ham. Det var fra Marguerite og skrevet omtrent en måned efter hans afrejse fra St. Croix. Det indeholdt de varmeste forsikringer om en uforandret ømhed og var ham visselig såre dyrebart, men formåede dog ikke ganske at udfylde hans tanker længere hen eller beskæftige hans fantasi under det ensomme og højst kedsommelige liv, han i nogle vintermåneder førte dels i Bergen dels i hans mødrenegård nogle mil derfra. I byen var han omgivet af ham ubekendte folk, hvis mangel af dannelse ikke ville smage oven på de forbindelser, hvori han i udlandet havde stået med nogle af de første købmandsfamilier; og på gården var han omringet af en sandtnok romantisk, men tillige noget trist og vild klippenatur.

Endeligt kom foråret og med det hans moder. På skibet, hvor han var taget ud ved hendes ankomst, kom hun ham med en vis højtidelighed i møde med et ungt, blond, smækkert og særdeles smukt fruentimmer ved hånden, som hun forestillede ham med de ord:

"Jeg har her den ære at forestille dig frøken Heloïse Carstens, en datter af oberstløjtnant Carstens. Hun agter at opholde sig her en kort tid og siden tage over med os til St. Croix. Jeg tvivler ikke på, at min søn vil gøre hendes ophold på vore norske godser så behageligt som muligt."

Georg, der virkelig følte sig slået af den unge dames skønhed og fikserende øjekast, stammede noget frem, der lød som et Velkommen, og ledsagede derpå damerne til byen, hvor vogne stod i beredskab for at føre dem ud til godset. Her fik man nu

travlt med at indrette sig og anvise værelser til herskabet og det talrige tyende, der var fulgt med. Gården var vidtløftig og gammeldags indrettet, to stokværk høj og af træ. Ved nogle indretninger, Georg i hast havde truffet, var den efter omstændighederne blevet bekvemmere end man havde ventet. Blandt det medfulgte tyende var også Georgs amme, Elsebeth Krog, der var aldeles ude af sig selv af henrykkelse over sit fødelands herlighed.

Ved anordningen af damernes værelser viste det sig, at den unge frøken fra København var ikke let at tilfredsstille. Alt hvad fru Graves havde ladet indrette for hende, forkastede hun, blot med en lille undskyldning, og udbad sig omsider tilladelse til at indrette sine værelser "efter sin egen fantasi" som hun sagde. Til sin opvartning forlangte hun blot en halvvoksen negerinde og den gamle Elsebeth. Det syntes snart, at alle på gården, selv fru Graves, der ellers var så uvant til eftergivenhed, fandt en fornøjelse i at opfylde denne dames ønsker. For hendes skyld blev spisetiden forandret, nogle træer, der hindrede udsigten fra hendes vinduer, blev omhuggede og en del indretninger trufne, som hun atter uden lang betænkning lod gøre om, når de ikke svarede til hendes forventning. Hendes hovedpassion var at ride og jage, som et sommerophold året forhen på en herregård i Sjælland havde givet hende smag for. Hun red derfor jævnligt ud enten alene eller med gårdens folk, når de gik på jagt. Til trods for hendes små luner og egenheder, var hun næsten tilbedt, især af gårdens folk. Hendes åbne, ligefremme væsen og gavmildhed var vel for en del grunden dertil; men også hendes skønhed, hendes høje ranke figur. Hjertet hoppede i livet på mangen ung karl, når han så hende

fare til hest ud af gårdporten, i en slags ridedragt efter datidens mode, et vidt lyseblåt silkeskørt, en snæver spencer med skøder og en høj taftes-hat med fjer, hvorunder det blonde fintpudrede hår sås i fyldige lokker.

Heloïse havde som barn forladt Vestindien og var opdraget i København hos en slægtning af høj stand, der førte et stort hus, og hvor hun var blevet vant til at se ethvert af sine ønsker opfyldt. Ved skønhed og forstand blev hun snart genstanden for de unge herrers tilbedelse og sjælen i de bedste kredse. Men det syntes som om tvende feer havde stået ved hendes vugge, og at den ene ikke blot havde skænket hende den skønne gave at vække de ømmeste følelser hos andre, men også at erkende deres betydning og værdi, den anden fe derimod havde nægtet hende evne til at gengælde dem. Hun sympatiserede visselig med alt skønt og godt; men kærligheds indflydelse på et ungt gemyt i sorg og glæde, dens heftighed og magt kendte hun kun af iagttagelser på andre; selv forblev hun urørt. Det parti med Georg Graves, hendes slægtninge foreslog hende, havde hun intet at indvende imod. Hendes hjerte var aldeles frit. At den rigeste familie i Vestindien havde henvendt sine øjne til hende smigrede hendes forfængelighed; og hun var fast besluttet på at række Georg sin hånd, hvis hun ellers ved nærmere bekendtskab intet væsentligt havde at indvende mod hans person. Kun udbad hun sig af fru Graves, ikke straks at forestilles sønnen som hans tilkommende, hvis han ellers ikke allerede var underrettet derom. Det var bedst, mente hun, for begges fremtids lykke, at deres forbindelse blev en følge af gensidigt frit valg. Denne aftale stemte vel med fru Graves' planer, og hun havde intet derimod. Rejsen til Bergen og det

korte samliv i København var tilstrækkeligt for disse to damer til at lære hinanden at kende. Fru Graves, der blev imponeret af den høje post, Heloïses fader beklædte i St. Croix, og desuden ved den vanskelighed, hun kunne møde hos Georg, indså, hvor vigtigt det var at vinde den unge dame, viste hende en opmærksomhed og et indsmigrende væsen, der ellers var hende intet mindre end naturligt. Men Heloïse behøvede kun lidt bekendtskab til forholdet mellem fruen og dennes undergivne for at begribe nødvendigheden af stor bestemthed og karakterfasthed mod sin tilkommende svigermoder, og dette var kanske grunden til, at hun straks ved sin ankomst til Norge og ved det huslige arrangement på godset viste større påholdenhed i sine meninger og en større isolering i sin levemåde end måske tilfældet havde været under andre omstændigheder.

Georg fandt sig i begyndelsen tilbagestødt af den unge dames mandige, lidt vel dominerende væsen. Hendes jagen og riden havde han ingen smag for. Kun af høflighed tilbød han sig et par gange som hendes ledsager, men da det var tydeligt, at det blot skete af høflighed, blev han heller ikke vred over et høfligt afslag. Han lod hende da styre sin egen kås, og nærmede sig hende kun, når det var uomgængeligt nødvendigt. Men dette var ikke ganske efter Heloïses hoved. Hun var vant til at se herrerne ligge for hendes fødder; en ligegyldighed som Georgs krænkede hendes forfængelighed, så uvillig hun også var til at ville tilstå det for sig selv. Det var hans tungsindighed, sagde hun, der interesserede hende. Den unge mand følte sig ikke lykkelig; og det var intet under i sådanne omgivelser. Dobbelt pligt for hende til at nærme sig ham, at trøste og opmuntre

ham. Hun var jo bestemt til at være hans livs ledsagerinde; hvilken skønnere betydning lå der i dette ord end fælles deltagelse i vandringens besværlighed, fælles kummer og fælles opmuntring. Med denne idégang, hvori hendes hjerte havde mindre del end hun selv troede, besluttede hun ved første lejlighed at gøre et forsøg på at vinde hans fortrolighed.

Georg var aldeles uvidende om at Heloïse var hans af fælles beslægtede udkårne brud. Fru Graves iagttog en dyb tavshed herover og oppebiede alt af tiden. Den eneste blandt dem, der var fulgt med fra København, som havde fået nys om denne sag, var Elsebeth. Men da denne straks den første dag i sin overstrømmende glæde sagde til sin yndling, idet hun pegede på den unge frøken: "Har han også set, lille Georg, hvad vi har bragt med til ham?" mødte hun et så forfærdeligt blik hos fruen, at hun forstummede og trak sig hen i en krog med en sagte mumlen. Siden tog fruen hende ind i sit værelse og forsikrede hende kort og tydeligt, at hun ved den ringeste ytring for Georg om denne genstand skulle sættes på det første det bedste fartøj og transporteres over til St. Croix. Mere behøvedes der ikke for at binde munden på det stakkels skrog, der af erfaring vidste, hvor alvorligt slige trusler var ment.

Georg ventede eller håbede derfor ikke andet af frøken Carstens end en behagelig adspredelse under det ensformige liv på godset. Da dette håb ved hendes tilbageholdenhed slog fejl, kunne han endnu mindre formode noget om sin moders planer; og han trak sig i al ro tilbage, overladende sig til sine grublerier og ældre erindringer.

Men dette forhold mellem de to unge mennesker undergik en stor forandring. Heloïse syntes efterhånden at skænke ham en

så smigrende opmærksomhed, ytrede så megen deltagelse for alt, hvad der angik ham og lagde overhovedet så stor elskværdighed for dagen, at han snart med behagelig overraskelse måtte erkende hende som en god, trøstende ånd i al stedets trøstesløse kedsommelighed. Uformærkt fandt de et voksende behag i hinandens selskab; for hans skyld opgav hun for en del sine rideture; de sås næsten altid sammen; og det varede ikke længe før den unge mand følte al den fordærvelige indflydelse, hendes ånd og skønhed allerede ofte før havde udøvet på andres, bedre forvarte hjerter. Et letfængeligt gemyt var vel hovedgrunden til denne utroskab mod hans vestindiske elskede; men mange omstændigheder kom til. En fraværelse af halvandet år er farlig for en ung mand, når hans kærlighed intet uopfyldt ønske har tilbage. Marguerite havde vækket og næret hans sanselighed. Med et ungt elskende hjertes hele fylde havde hun så aldeles hengivet sig. At fængsle en flygtig fange ved modstand og selv fornægtelse, var aldrig faldet hende ind, og forbødes måske af temperament og klima. Med liv og sjæl tabt i sin kærligheds genstand var det hende så naturligt at afsløre sine tavseste, hemmeligste følelser; men disse tabte i kvindelig finhed, hvad de vandt i styrke og inderlighed.

Hvor ganske anderledes var Heloïse Carstens! Alle dennes ytringer beherskedes af en velgørende forstandighed. Selv den afstand, hvori hun under al sin tilnærmelse forstod at holde ham, skærpede hans følelser. Han betragtede hende som et højere væsen, som en genstand for tilbedelse. Denne fine teint, disse blonde svævende lokker, det klare blå øje og det kloge behagelige smil om hendes mund, hvor var alt dette forskelligt fra Marguerites tillokkende, men så jordiske skønhed. Hvad

han under sine sansers rus aldrig havde bemærket før hos hende, nogle træk, der røbede nedstammelsen fra de frifarvede, trådte nu, da de ikke længer dækkedes af kærlighedens slør, skarpere frem i hans erindring og gav ham en bitter, smertelig følelse. En forening med hende forekom nu også ham unaturlig og ikke heldbringende; de gamle fordomme mod dem af farven smittede ham; selv den omstændighed at han, med undtagelse af det første brev ingen senere havde erholdt, uagtet hun var underrettet om hans rejser og nuværende opholdssted, var ham nu kærkommen; hans billede var vel for lang tid siden fortrængt hos hende af andre, nye indtryk. I korthed, han søgte, hvor han kunne, undskyldning for et brud, hvis uforsvarlighed han kun alt for vel indså.

Fru Graves var en tavs, men opmærksom iagttagerinde af forholdet mellem Georg og Heloïse. Med hemmelig triumf bemærkede hun hans voksende lidenskab. Men heller ikke hans kamp med sig selv undgik hende; og hun forholdt sig rolig og uvirksom indtil hun troede, det rette øjeblik var kommet. En aften, da han i forretninger havde været inde i hendes arbejdsværelse og netop ville gå, sagde hun:

"Vent endnu et øjeblik. Jeg har noget at tale med dig om. Er det sandt, hvad man har sagt mig, at min søn har fattet kærlighed til frøken Carstens?"

"Hvem har sagt ...?" stammede Georg forvirret.

"Ih nu, det må være en bekendt sag, siden endog tyendet taler derom. I ses altid sammen; du lurer på hvert af hendes skridt, forfølger hende som hendes skygge. Således bærer man sig i vor familie ikke ad, uden når man har alvorlige og redelige hensigter."

Georg blev ved således at se en hemmelighed, han næppe vovede at tilstå sig selv, givet til pris, betaget af en ubehagelig følelse, og han så mørk og tavs ned for sig.

"Ja, min søn," vedblev fruen efter en pause, "jeg for min del har intet mod dette parti. Frøken Carstens hører til en familie, vi ikke har nødig at undse os ved. Tværtimod, en sådan forbindelse vil give vort hus forøget glans. Altså, når min søn har truffet dette valg, da giver jeg min moderlige velsignelse."

Georg fo'r op i bevægelse og udbrød:

"Mit valg! Har man da blot nødig at pege på en så fortræffelig pige som Heloïse, for at være hende vis? Hvor tør jeg håbe –"

"Lad det være min sorg. Jeg kender pigebarnets tanker og kan forsikre dig, at du står højt anskrevet hos hende. Et andragende fra vor familie af den natur slår man heller ikke så let hen."

"Jeg frygter, du tager fejl," sagde Georg rystende på hovedet.

"Jeg plejer ikke at tage fejl, og taler ikke uden grund. Men derom kan vi tale nærmere i morgen. Nu ønsker jeg at begive mig til ro."

Georg bortfjernede sig og tilbragte en urolig nat. Så nær ved opnåelsen af sine ønsker var det ham, som om han ikke vovede at tænke sig muligheden heraf. Og dog vuggede han henrykt sine tanker i forhåbninger, han selv undså sig ved.

Den næste formiddag blev han kaldt ned til sin moder. Heloïse var hos hende, og i en frastand nogle af tyendet og gårdens ansetere undergivne. Som ved det første møde på skibet, kom fruen ham højtideligt i møde med Heloïse ved hånden og sagde:

"Min søn, modtag af min hånd den bedste gave din moder kan give dig. Jeg forestiller dig her din brud" – idet hun vendte

sig til de hosstående – "frøken Heloïse Carstens, en datter af oberstløjtnant Carstens. Hun vil blive en kærlig deltagerinde i dine glæder og være din trøst i modgang. Hun vil dele med dig din ømhed for din moder, og være for dine børn, hvad jeg har været for dig. Jeg tillader dig, min søn, at omfavne din brud."

Under denne ceremoniøse, langsomt og afmålt fremsagte tiltale formåede Georg nogenledes at komme sig af sin første bestyrtelse. Heloïse lod til at føle det pinlige i hans stilling. Så snart det lod sig gøre, førte hun ham med venlighed hen til et hjørnevindue og sagde:

"Deres moder har overrasket Dem, og imod min vilje. Men jeg håber, at De ikke vil få grund til at fortryde dette skridt. Vi vil for fremtiden have lejlighed til at lære hinanden nøjere at kende, og De skal erfare, at Deres valg ikke er faldet på en uværdig."

Således var Georg pludselig og uden selv at vide hvordan blevet udrevet af den ubestemthed, hvori han en tid havde svævet. Samvittighedens stemme søgte han i de følgende dage at bringe til tavshed ved sin egen uskyldighed i hvad der var sket. Ikke fra ham, men fra hans moder hidrørte det første skridt. Om han også ville, forbød pligt og ære ham at træde tilbage. Men sandheden var, at han med hver dag følte sig fastere bundet til Heloïse, og at den blotte tanke var ham utålelig, at dette forhold nogensinde skulle kunne løses.

Det lå i fru Graves' plan at holde de unge folks bryllup så snart som muligt. Men Georg havde, uagtet hendes indvendinger, gjort det til en fast betingelse, at vælge København til opholdssted for de første par år, og Heloïse delte dette ønske, hvorfor fruen også omsider gav efter. Det blev nu

bestemt således, at Georg ved første skibslejlighed ville rejse ned til København for at træffe de fornødne forberedelser til at kunne modtage sin brud på en værdig måde. Brylluppet skulle stå straks efter hans tilbagekomst, hvorpå han med sin unge kone og sin moder endnu samme efterår ville begive sig til København. Fru Graves ville blive der vinteren over, og næste forår tage tilbage til Vestindien.

Men – af alle disse planer skulle ikke ret mange gå i opfyldelse.

Efter Georgs afrejse til København havde Heloïse på ny taget fat på sin yndlingsforlystelse, at ride og jage. En dag, da hun med nogle af folkene jagede i en anden retning end den sædvanlige, standsede de på et sted, der lå temmelig nær ved hovedgården, men hvorhen hun hidtil ikke var ført, da der var vanskeligt at komme frem til hest. De befandt dem ved indgangen til en nøgen, rå klippegrund, hvor det, uagtet vejret var stille, luftede koldt og uvenligt imellem de store, henslængte stenmasser. Disse tårnede sig efterhånden højere i vejret. Elven, der gik forbi gården, trængte her ind og havde banet sig et leje dybt ved foden af de brat opstigende fjeldvægge. Vejen derover gik i almindelighed noget lavere; kun på ét sted løb den over en ås langs med en uafselig afgrund, i hvis dyb elven skummede. Det faldt hende nu ind hvad en af folkene havde fortalt, at der på hin side af disse fjelde fandtes et smukt og særdeles frugtbart dalstrøg, hvor der var flere gårde; at disses beboere var i klædedragt og sæder aldeles forskellige fra dem, hun hidtil havde set, men at vejen dertil fra denne kant var besværlig og ufremkommelig til hest.

Mens nu folkene, der var til fods, trætte af jagten, havde lejret sig ved elven dybere nede og holdt måltid, red hun højere så langt hun kunne komme. Til sidst steg hun af og trak hesten efter sig. Toppene af nogle gran- og birketræer, hun fra et højt sted kunne skimte, forstærkede hendes lyst; hun kastede blot et blik tilbage for at mærke sig hjemvejen, og trængte videre i det håb snart at nyde det overraskende syn af en blomstrende dal dybt under disse øde, ensomme fjelde. Men pludselig standsede hesten, spidsede øren og ville ikke gå videre, skønt hun trak i den og kælede for den. Da hun nu så sig omkring for at opdage grunden til dens stædighed, blev hun i nogen afstand en dunkeltfarvet, uformelig klump va'r, og gik nærmere for at se hvad det var. Men til hendes forfærdelse rejste det sig med et hult brum og rokkede imod hende på bagbenene. Det var en bjørn. I sin angst retirerede hun hen til hesten, der vel i den tanke, at hun ville trække den frem, gjorde et sky spring tilbage. Hun var således ganske hjælpeløs. Den lille jagtflint, hun plejede at føre med sig, var uladt og hang ved sadelknappen, og bjørnen var hende så nær, at hun kunne mærke dens ånde. Hun var behjertet nok til at slå en stor sten på den, men gjorde derved ondt værre. Den blev vred og gik lige ind på sit bytte. Heloïse udstødte et skrig; et skud faldt, og bjørnen sank sammen. En ung mand styrtede frem, rev Heloïse bort med den ene hånd, og gav bjørnen, der begyndte at rejse sig igen, efter en kort kamp sin rest med hirschfængeren.

Først nu kom Heloïse til sin fulde besindelse og kunne betragte sin frelser. Han var høj og rank og en af de smukkeste mænd hun havde set. De sorte, ildfulde øjne stemte vel med ansigtets dunkle farve; men det var tydeligt, at ikke vind og vejr

blandt de norske fjelde, men et hedere klima havde brunet disse kinder. Hans dragt var en simpel jægers; men alle hans bevægelser forrådede frihed og anstand.

Heloïse nærmede sig ham og takkede ham med varme for hans åndsnærværelse og kækhed. Han hørte opmærksomt og ligesom nysgerrigt på hvad hun sagde, og spurgte med et mildt smil og på gebrokkent dansk, om hun var blevet meget forskrækket.

"De er ingen nordmand, ingen dansk," udbrød hun levende. "Hvis jeg ikke tager fejl," tilføjede hun på engelsk, et sprog, den idelige omgang med vestindianere i København havde gjort hende let at tale, "hvis jeg ikke tager fejl, er De en amerikaner."

"Det er jeg," svarede han, dog med en vis tilbageholdenhed.

"Min Gud! Hvorledes er De da kommet til disse øde, uvejsomme fjelde? Har Himlen ved et under sendt Dem herhid, for at opholde livet på et stakkels, hjælpeløst væsen?"

"Jeg tvivler ikke på," svarede han smilende, "at Himlen ville gøre et mirakel for at stå Dem bi, min frøken. Imidlertid er mit ophold her dog ganske naturligt. Jeg er en stor elsker af jagten og har allerede et par dage været på spor efter bjørnen der med nogle folk hernede fra dalen. Disse fjelde er heller ikke så forskellige, som De måske tror, fra den bjergnatur i mit hjem, hvor jeg har tilbragt en lang tid."

Med disse ord gik han efter Heloïses hest, som han lokkede til sig, og bød hende derefter armen for at lede hende over den ubanede vej. Men i det samme hørte man råb fra folkene, der nærmede sig, gjorte opmærksomme ved skuddet. Heloïse bemærkede, at der malte sig en kendelig uro i hendes ledsagers ansigt og at han ligesom standsede.

"Jeg tør ikke håbe, at De følger hjem med?" spurgte hun.

"Det står desværre ikke i min magt," svarede han, pludselig meget alvorlig.

"Men jeg ser Dem jo igen? Ikke sandt? Om De vil i morgen – jeg gør næsten hver morgen en ridetur – men lidt længere nede; her er dog alt for uvenligt, og jeg tør heller ikke ride så langt alene."

Han lovede alt, tog afsked og forsvandt hurtigt bag fjeldstykkerne. Heloïse stødte straks efter sammen med den forreste af folkene, der, da han så hende velbeholden, antog, at det var hende selv, der havde skudt sin flint af; og der blev ikke talt videre om den sag.

Heloïse berørte lige så lidet for fru Graves som for folkene sit eventyr blandt fjeldene. Hun var usædvanlig tankefuld og ordknap. Så snart det efter bordet gik an, trak hun sig tilbage til sine værelser. Ikke engang Elsebeth turde blive hos hende, uagtet denne ellers altid havde fri adgang og frit sprog.

Den næste dag red hun ud med folkene, men forlod dem snart og bad dem oppebie hende ved et slags udsættergård, hvor man plejede at udhvile sig og tage forfriskninger.

Allerede langt fra så hun den fremmede sidde og vente på hende, som det syntes fordybet i sig selv. Han sprang med kendelig glæde op, da han blev hende va'r og gik hende i møde, men en alvor, der grænsede til sørgmodighed, lagde sig snart over hans ansigtstræk. Han var af få ord og ikke sjældent adspredt. Når han så på Heloïse, da var det med en blanding af ømhed og bedrøvelse. Hende undgik det ikke, at han øjensynligt skyede enhver ytring, der havde hensyn til den familie, hvor hun opholdt sig, uagtet den betydelige gård, fru

Graves beboede, næppe kunne være ham ubekendt. Hun bragte den selv på bane med det spørgsmål, om man da aldrig turde håbe at se ham på Lindåsegård.

"Vær forsikret om den bedste modtagelse," tilføjede hun. "Når fru Graves erfarer, hvad jeg skylder Dem, vil hun behandle Dem som en søn."

En høj rødme farvede pludselig den fremmedes kinder, ledsaget af et bittert smil; dog fattede han sig hurtigt.

Han tvivlede ikke på en god modtagelse, sagde han; kun var hermed så lidet sagt. At lade sig optage i en ny familiekreds var at gøre sig til deltager af dens sorger og glæder, og herved pådrog man sig store pligter. Når han rigtigt betænkte, hvor mange vekslinger det enkelte menneskes liv var underkastet, så kunne han ængstes for at binde sig til en hel familie, i hvis talrige kreds nødvendigvis én og anden måtte friste livets omskiftelser. Havde man også mod til at ville dele sorger med andre, så var han dog for ung og endnu for beskæftiget med sig selv til altid med et godt hjerte at kunne dele andres glæder; dette krævede større resignation end man i almindelighed antog. Hvad ham selv i øvrigt angik, da var han en elsker af ensomhed og havde netop derfor valgt det afsides opholdssted hinsides i dalen. Hvis derfor familien på Lindåsegård ikke allerede var underrettet om hans eksistens blandt disse fjelde, da så han helst, at de fremdeles blev uvidende derom.

Heloïse beroligede ham angående det sidste punkt og beredte sig kort efter til at tage hjem.

"Min egensindighed i ikke at ville aflægge Dem en visit i Deres bolig," sagde han, idet han hjalp hende op på hesten, "vil

dog vel ikke berøve mig den glæde, nu og da at træffe sammen med frøkenen?"

Heloïse rystede på hovedet og svarede bestemt, at når ikke hændelsen førte dem sammen, måtte hun nægte sig et sådant møde. Men hun tilføjede straks med et forsonende smil:

"Erfaringen har lært mig forsigtighed i mine strejftog; de norske bjørne er ikke at spøge med; og jeg tør ikke altid stole på en så ridderlig beskytter, som jeg fandt i Dem, min herre!"

Den fremmede hørte tavs på dette afslag uden at gøre videre indvendinger. Efter at have fulgt hende endnu et stykke hen mod udsættergården, skiltes de ad.

Det var ikke hensyn til Georg eller frygt for at være ene med en hende så ubekendt person, der bevægede Heloïse til at afbryde disse møder. Men – det lod virkelig til, at den fremmede havde gjort et lige så hurtigt som dybt indtryk på dette hidtil ufølsomme hjerte, og at hun af en vis sky eller tanken om at vide sig forsvarsløs undgik en gentagen sammenkomst. Fra det første møde var hans billede ikke veget fra hendes sjæl. Hun havde tilbragt natten søvnløs, var blevet grebet af en pludselig skræk ved den tanke, at hendes fremtid uopløseligt var bundet til en anden, og havde ikke vovet at besvare det spørgsmål, om dette forhold, hvori hun så aldeles uden betænkning havde indladt sig, formåede at udfylde og tilfredsstille, hvad hun nu bevægedes af. Hendes forstand var for hurtig og udviklet til, at hun længe kunne være i uvished om sine følelsers natur. Hidtil havde hun ikke givet efter for noget indtryk med kvindelig blødhed; en rolig besindelse havde styret alle hendes handlinger, og denne og måske lidt stolthed holdt hende også nu i vejret.

"Fra mig skal intet brud komme," sagde hun, da hun efter det andet møde red hjem og en lang tid havde fordybet sig i sine egne tanker, "og der var heller ingen lykke at vente deraf. Jeg har engang givet mit løfte, og det skal holdes så urokkeligt som de fjelde, der omgiver mig."

Med disse ord, som hun udtalte i ophidset sindsstemning, satte hun hesten i galop og red hjem. Her indelukkede hun sig i sit værelse og lod sig ikke se den dag.

Så vidt mig er bekendt fandt heller ingen flere møder sted mellem Heloïse og den fremmede. Hun red i den følgende tid sjældent ud, og da kun med gårdens folk, fra hvilke hun ikke skal have skilt sig.

Kort tid efter ankom Georg fra København. Den virksomhed, hvori arrangementet af hans tilkommende bolig og det nødvendigste indkøb her havde sat ham, var tilligemed sørejsen skikket til at virke fordelagtigt ind på hans sindsstemning. Han ankom usædvanlig munter og oplivet af sin fremtids forhåbninger. Heloïse modtog ham venlig, vel noget tilbageholdende, men ikke mere, end han tidligere var vant til hos hende. At hun, ligesom tidligere, tilbragte den meste tid ene i sine værelser, stødte ham heller ikke. Sligt, mente han, ville under andre forhold af sig selv forandres.

Alt blev imidlertid forberedt til brylluppet og vielsen. Fru Graves, der triumferende så sig ved målet af sine ønsker, sammenkaldte nogle dage forinden sine samtlige undergivne, hvoriblandt også var den med Georg ankomne Junghans, hvis svagelige helbred havde tvunget ham til at forlade sin post ved kontoret i St. Croix. I denne forsamling proklamerede fruen med megen højtidelighed sin søn, der nu var majorenn, til

handelshusets overhoved og indrømmede ham al den myndighed, der som sådan tilkom ham.

Silde om aftenen, to dage for brylluppet, kom Heloïses lille negerinde hemmelighedsfuld ind til sin frøken med et brev, en fremmed herre, som hun sagde, havde betalt hende for at overlevere. Heloïse blev forskrækket, pålagde den lille tavshed og brød brevet, da hun var ene. Det var fra hendes ubekendte frelser. Det indeholdt i få linjer en indstændig bøn om en samtale den næste morgen på det hende bekendte sted, og endte med den forsikring, at han ikke skulle have vovet denne bøn, hvis ikke hendes egen og et andet væsens velfærd og lykke afhang af denne samtale.

Heloïse var i den senere tid blevet fuldkommen enig med sig selv med hensyn til, hvad ære og pligtfølelse bød hende, og troede uden fare at kunne indfinde sig. Hun anede vel, at den fremmede havde ment sig selv ved det andet væsen, hvis lykke stod på spil, og at hensigten af det attråede møde var en erklæring. Men selv i dette tilfælde håbede hun at kunne beherske sine følelser og ved fornuftgrunde og forestillinger overtyde den fremmede om nødvendigheden af en skilsmisse.

Kort efter at hun var redet den næste morgen hjemmefra, indfandt Georg sig ved hendes dør i anledning af nogle kasser med brudestads, der var udskibede i Bergen og nyligt ankomne. Da han hørte, hun gjorde sig en ridetur, lod han en af folkene ledsage sig den vej hun sædvanligt plejede at tage, for at gøre hende selskab på vejen. Heloïse så ham til sin forskrækkelse allerede langt fra. En pludselig ulyst, ja næsten modbydelighed for at træffe sammen med ham bemægtede sig hende, måske dog kun fremkaldt af fortrædelighed over at se sig forstyrret; og

der var da ingen anden hjælp end at bøje ud af vejen og vende tilbage over nogle nærmere, men besværligere stier.

Georg gik imidlertid ubekymret videre. Ved at komme ud af en bøjning af vejen så han en ung mand i jagtklædning sidde eftertænksomt på en skrænt og støtte sig til sin flint. Han spurgte sin ledsager hvem det var.

"Han er ovre fra den anden side," svarede karlen; "det skal være en englænder, siger de."

Den tid var det vel ikke så almindeligt som nu at englænderne berejste Norges vestlige højlande, men det skete dog undertiden og var ikke videre påfaldende. I England var Georg blevet modtaget med megen gæstfrihed og følte sig opfordret til at gøre gengæld så vidt det stod i hans magt. Han nærmede sig den fremmede og tiltalte ham. Denne, der med hovedet støttet på hånden, syntes aldeles tabt i sine betragtninger, fo'r op og stirrede stift og forbavset på den tiltalende uden at svare.

"Jeg har måske forstyrret Dem," sagde Georg og ville trække sig tilbage.

"Ingenlunde," svarede den fremmede og søgte at samle sig. "Hvis jeg kan tjene Dem i noget ..."

"De er fremmed her," afbrød Georg ham, "og efter hvad mig er sagt, en englænder. Af erfaring ved jeg, at en rejsende kan behøve al den oplysning, stedets beboere kunne give ham. Hvis nu jeg, som bosat, skønt ikke indfødt, kan være Dem til nogen nytte, da har De at befale."

"Jeg er Dem meget forbunden," svarede den fremmede med et lidt mistænkeligt, fikserende øjekast, "og skal ved lejlighed benytte mig af Deres gode tilbud. Englænder," vedblev han, idet

han ligesom for at ledsage Georg gik videre med ham på den sti, denne havde slået ind, "englænder er jeg ikke. Jeg er fra Nordamerika. Lyst til at bese fremmede lande har bragt mig herhid, og denne egns vilde skønhed bevæget mig til at dvæle her en tid."

De to unge mænd fordybede, sig snart i en samtale, der syntes at interessere dem begge lige meget. I hin så bevægede tid – vi befinder os ved århundredets begyndelse – var der vel få, der ikke med levende deltagelse fulgte de mærkværdige politiske omvæltninger. Den fremmede havde for ikke lang tid siden forladt Amerika og var nøje bekendt med en genstand, der havde säregen interesse for alle vestindianere: revolutionen på Haïti, hvor alle rædselsscener fra det franske moderland efterhånden syntes at skulle efterspilles, og hvis eksempel truede med at blive så farligt for de øvrige Antiller.

"Jeg kan ikke tro," sagde Georg efter den fremmedes beretning om den nyeste gang af begivenhederne dersteds, "jeg kan ikke tro, at alt dette vil føre til andet end elendighed for indbyggerne og undergang for deres anførere. Negeren er ikke skabt til frihed. Europæeren er hans naturlige herre. Nu, Toussaint er styrtet og ført over til Frankrig, må tragedien anses for endt. Hans og enhver negeranførers grusomme og rå kraft skal og bør bøje sig for den første konsuls geni og magt."

"Toussaint er en afrikaner," svarede den fremmede; "han har hævnet sit folks talløse lidelser med en grusomhed, hvis forbillede han fandt hos europæerne. Af samtiden vil han fordømmes; men han vil indtage et stort navn i historien. Hans energi og overblik under de vanskeligste omstændigheder er beundringsværdig, så forhadte mig også hans rænker og

troløshed er. Hævngerrighed og herskesyge har ledet ham; deri har De ret. Tanken om en højere politisk orden var ham måske ubekendt. Hans herredømme måtte derfor som enhver usurpation, der ikke går ud fra det heles, men fra den enkeltes interesse, omsider styrtes, og hans fald er naturligt. Men de kræfter, han har sat i bevægelse, den ånd han har vakt, den overbevisning om revolutionens mulighed han afgørende har befæstet: alt dette vil langt overleve ham og være sjælen i de nærmeste begivenheder. – I øvrigt indrømmer jeg gerne, at Rochambeau i længden vil have mindre at frygte af neger-armeerne. Men det er heller ikke fra den side, det franske overherredømme trues med undergang. Ferrou har grebet til våben og erklæret sig for revolutionen."

"Ferrou, den frifarvede?" udbrød Georg.

"Netop. Han og de øvrige af farven har forenet sig med oprørerne, og allerede er hele syden gået tabt for franskmændene. Om kort tid er den rimeligvis fri."

"Fri! En ø af så stor betydenhed! – Og dette, mener De, skulle være de frifarvedes værk?"

"Jeg tvivler ikke derpå," svarede den fremmede, og lagde til med forhøjet stemme: "Ingen er heller værdigere til at være frihedens talsmænd. Hos dem har civilisationen sit sæde; det er en af ordnet fornuft styret kraft. De elsker deres fødeland med entusiasme; de er de eneste, der er bundet til landet ved naturens dyrebareste navne; thi de er de eneste, der fortjener navn af landets børn. Den tid er forbi, da de lod dem nøje med de halve rettigheder, der var dem indrømmede, og villigt tålte den foragt, der har været deres lod. Hvad kan også være unaturligere og billigere end denne foragt? Nedstammer de

ikke fra frie fædre og har været frie fra fødslen? Kun en nuance i farven, og som De ved, ofte en så ubetydelig, at kun vestindisk jalousis kan opdage den, bestemmer tusinders skæbne. Man fordrer alle en god borgers egenskaber af dem og nægter dem hans rettigheder. Man fordrer fædrenelandskærlighed, interesse for landets vel, troskab mod regeringen, lydighed mod lovene af dem, og nægter dem stemme i folkets forsamlinger, nægter dem at benytte de midler, der ene og alene knytter undersåtten fast til landet og regeringen."

Under denne samtale havde den fremmede uformærkt ført Georg, der var aldeles ubekendt med vejen, over de bjergstier, der er os bekendte fra hans første møde med Heloïse. Hvor de nu stod, udbredte sig pludseligt et stort, frugtbart dalstrøg for deres øjne, med en næsten sydlig varme i tonen. Enkelte store gårde stak frem mellem træer og buskværk; elven, der højere oppe med besværlighed brød sig igennem sit stenleje og noget fra dalen skummede ned i et stort styrtefald, gik her langsomt og med idyllisk ro, som om den sympatiserede med vandreren og ville udhvile sig i den skønne, stille egn.

"Dernede bor jeg," sagde den fremmede; "det er en vej af et par minutter, hvis De har lyst at bese min beskedne våning."

Georg kunne ikke længere vente at træffe Heloïse, som han formodede havde taget en anden vej i dag. Han tog da mod tilbuddet og fulgte med. Manden fra hans moders gård, der hele tiden var gået bag efter dem, kunne ledsage ham på hjemvejen.

Efter kort tids forløb stod de foran en stor, rummelig gård, opført af træ og indrettet som i almindelighed de større norske bøndergårde. Den fremmede, der på denne lille vej ikke havde

talt et ord og syntes bestandig alvorligere, bad med en undskyldning Georg at tøve, mens han gik ind. Efter et temmelig langt ophold kom han tilbage, og de gik nu ind sammen. Ved indtrædelsen i et stort, men noget dunkelt værelse så Georg et smagfuldt klædt fruentimmer sidde ved den modsatte væg i en gammeldags lænestol. I en krog stod en neger og gyngede et sovende barn i en hængekurv. Damen rejste sig for at gå ham i møde, men sank tilbage og dækkede ansigtet med hænderne under heftig gråd. Den fremmede herre tog den bestyrtede Georg ved hånden og førte ham nærmere.

"Denne dame," sagde han, "er min søster, Marguerite Hoqueville, Deres forlovede brud for Guds og samvittighedens domstol."

Georg var som lynslået og formåede ikke at frembringe et ord; den stakkels Marguerite faldt, under et nyt forsøg på at rejse sig, ned på knæ for ham, greb hans hænder og dækkede dem med sine tårer.

"Kommer du for at opsøge mig, Georg?" udbrød hun med det smerteligste udtryk i stemme og ansigtstræk.

"Har du tænkt på din stakkels Marguerite? Ikke sandt, du har ikke forskudt mig? Jeg har jo heller aldrig tvivlet om din kærlighed. Skal så alt være glemt? Alt ved det gamle? – Kom, Georg, lad mig vise dig – ak, du har endnu ikke set vort barn. Kom, kom, skal du se – det er en dreng og dit udtrykte billede."

Med disse ord sprang hun op og førte ham hen til gyngekurven og løftede det sovende barn op. Georg var dybt rystet. Han hørte her igen efter så lang tids forløb det ubeskrivelige, melodiske fald af denne stemme, der så tit havde

fortryllet ham; han så igen dette dunkle, smægtende øje, der endnu som dengang hang ved ham med den inderligste kærlighed, den mest uindskrænkede tillid; og alle hans ældre følelser vågnede med fornyet styrke. Tanken om en søn – et navn hvori naturen har lagt en så stærk, rørende klang, at den finder ekko i ethvert menneskeligt bryst – denne tanke greb ham med uimodståelig magt. Med udbrydende tårer tog han mod barnet og dækkede det med kys, uden at kunne frembringe et ord.

"O jeg har gjort eder alle stor uret," sagde han endelig, og trak Marguerite hen til sig; "men jeg håber at kunne gøre min uret god igen, og stoler på eders tilgivelse. Ja, alt skal blive godt, alt ved det gamle. Marguerite skal blive min hustru og hendes broder min ven. Vi skal alle blive lykkelige, og selv min moder skal forsones, når hun ser min søn, min herlige dreng."

Således talte han længe, efter hans desværre kun alt for bløde og modtagelige natur et bytte for ethvert nyt, stærkt indtryk.

Marguerite var ude af sig selv af henrykkelse. Dette øjeblik gav hende erstatning for et års bitre lidelser. Hun lod øjnene begærligt og med en blanding af tårer og mild latter glide fra Georg til sønnen og tilbage, som om hendes syn kun fyldestgjordes i denne dobbelte beskuelse. Hendes broder var overrasket. Han havde ventet stor modstand hos Georg og frygtet for de værste optrin. Nu var sagen til hans store glæde hurtigt og som naturnødvendigt opløst på en forsonende måde, og han var tilbøjelig til at tro, at Georgs utroskab var mere grundet i en ungdomsflygtighed, hvem adskillelsen havde været farlig, end i nogen som helst uredelighed i tænkemåde. Han

tilstod Georg ligefrem, at han havde frygtet for en hård dyst, men var nu glad ved at kunne række ham hånden til forlig.

Georg selv var i en så eksalteret stemning, at opløsningen af hans nye forviklede forhold forekom ham let. Hans moder måtte og skulle give efter for hans ønsker. Heloïse var alt for ædel til at ville modsætte sig hvad pligt og samvittighed bød ham, ja ville måske endog hjælpe ham til at virke ind på moderen. Han tog altså med de bedste forhåbninger afsked fra sin elskede og hendes broder for at træffe de fornødne foranstaltninger hjemme, og lovede at indfinde sig igen senest samme eftermiddag. Da han stolede mest på at røre sin moder ved synet af en sønnesøn, bønfaldt han om at måtte tage barnet med. Det blev omhyggeligt lagt ned i en lille rørkurv med hank og givet dets bestandige oppasser, negeren Dominique, der fulgte med Georg til gården.

Mens denne begiver sig på hjemvejen, og Marguerite og hendes broder overlader sig til deres lykke, skal jeg, så vidt det står i min magt, forklare disse søskendes uformodede ankomst til Norge.

Efter Georgs afrejse fra St. Croix førte fru Hoqueville og hendes datter deres forrige stille levemåde. De trøstede dem med hans hjemkomst og stolede på fremtiden. Men efter nogle måneders forløb opdagede fruen med skræk, at hendes datter var frugtsommelig, inden det uerfarne barn endnu selv var sig det bevidst. Denne ulykkelige omstændighed forandrede hele forholdet. Georg var langt borte, hans hjemkomst uvis, men, inden han kunne komme tilbage, datterens vanære vis. Marguerite fortvivlede, og moderen havde nok at gøre med at trøste hende. I denne nød vidste hun ikke andet middel end at

skrive til sin søn Arthur, der opholdt sig i Port-au-Prince på St. Domingo, underrette ham om det forefaldne og meddele ham sin beslutning så snart muligt at drage over til ham og der på et afsides sted i det mindste frelse datteren fra offentlig skændsel. Efter indløbet svar forlod hun St. Croix med ét og alt, og levede i dybeste inkognito ved Port-au-Prince. Arthur var ude af sig selv af harme over søsterens ulykke. Han fandt deri næring for det partihad mod de blanke, der til trods for hans besindige karakter, under daværende idelige gnidninger ofte måtte bryde frem.

"Lumpne, skændige race" – var hans ord til Marguerite – "der behandler os som et legetøj for deres luner og kaster os foragteligt bort, når de er kede af os. Men, ved mit liv! Har han givet dig ægteskabsløfte, da skal han holde det, om han så var rejst til Jordens yderste ende!"

Marguerite søgte at formilde ham og forsikrede sin tillid til Georgs troskab. Man måtte oppebie brev fra ham, sagde hun, for at kunne skrive ham til. Når han erfarede hendes tilstand, ville han på vinger ile tilbage og beskæmme Arthurs uretfærdige mistanke.

Men – desværre gik måneder hen og der indløb intet brev. Kunne dette også antages som en følge af familiens forandrede opholdssted og de netop nu fornyede uroligheder på St. Domingo, hvorved de til St. Croix ankomne og til dem afsendte breve let kunne gå tabt: så blev mistanken så meget større, da Arthur omsider erfarede, at Georg slet ikke var rejst til Norge, men til Holland, England og Frankrig. Han for sin del var nu aldeles overbevist om Georgs uredelige hensigt, og hans beslutning var fattet. Han oppebiede blot søsterens nedkomst

og begav sig derpå til St. Croix for ligefrem at meddele fru Graves det forhold, hvori hendes søn stod til hans søster, og enten med det gode eller ved rettens hjælp bringe sin tante til at angive Georgs opholdssted. Men han kom for sildigt. Fru Graves var dengang allerede sejlet over til Europa, og, efter hvad man på kontoret forklarede, til København, for enten der eller i Bergen at træffe sammen med sin søn. Med denne efterretning ilede han tilbage, overtalte sin moder til at lade ham med Marguerite og hendes barn opsøge Georg og i et land, hvor man snarere turde håbe lovenes bistand, tvinge ham til at opfylde sine løfter.

Efter denne plan afrejste de virkeligt, ankom først til København og siden til Bergen. I denne sidste by vidste man ikke meget om fru Graves eller hendes søn. Gården lå for langt borte og stod i liden eller ingen forbindelse med byen. Omsider traf Arthur en skibsrheder, der underrettede ham om, at Georg havde hyret et af hans skibe til København og tilbage, og kunne returnere om en 14 dage. Ved hjælp af en i Bergen bosat skotlænder, han var adresseret til, skaffede sig Arthur nu den omtalte bolig i den afsides smukke dal på den anden side af fru Graves' gård. Her kunne han og søsteren både bedst holde sig skjulte og tillige bestandigt erholde efterretning fra Lindåsegård. Vejen derimellem over bjergene var kun kort, men ved sin besværlighed lidet besøgt, især da den kun var tilgængelig for fodgængere. Her strejfede han omkring halve dage, og søgte adspredelse med at gå på jagt. På disse vandringer havde han alt flere gange i frastand lagt mærke til den unge, ranke dame til hest, der i den lavere, frugtbarere del hen imod fru Graves' gård sås enten ene eller ledsaget af

gårdens folk. Hendes livlighed, skønne figur og færdighed i at ride sysselsatte behageligt hans fantasi, og han forespurgte sig på gården hvor han boede, hvem hun var. Men her vidste man intet nøjere, end at hun var en dame fra København, der var i besøg. Nogen tid efter, da hun første gang betrådte de veje, hvor han færdedes så meget, havde han den lykke at kunne vise hende den omtalte væsentlige tjeneste og derved gøre hendes personlige bekendtskab. Hun indtog ham i høj grad, og måske mest fordi hun var aldeles forskellig fra de fruentimmer, han havde haft lejlighed at lære at kende i Vestindien. Han erkyndigede sig endnu samme dag med megen iver om hendes navn og hensigten af hendes ophold her; men hvad han erfarede fyldte ham med skræk. Hun var forlovet med Georg! Denne var altså uden spørgsmål en elendig bedrager, og hans stakkels søster ulykkelig for bestandig.

Han vovede ikke at meddele Marguerite denne nyhed af frygt for den virkning, den ville frembringe. At underrette Heloïse den næste dag om dette forhold, var vel hans første tanke, men han forkastede det som uædelt. Således var han ved det følgende møde med hende i en spændt tilstand, men den nærmere berøring, hvori de nu ulykkeligvis var kommet til hinanden, indgød ham kun en større ømhed for hende og gjorde ham blødere. Ved afskeden indså han vel, at dette måtte være den sidste sammenkomst og at de kun turde ses igen under de uheldigste omstændigheder.

Da han længere hen erfarede Georgs ankomst og at vielsen var så nær forhånden, ængstedes han for den tanke, pludselig at stå for hende som en voldsom sønderriver af et hende måske dyrebart bånd. Georg havde han set, da fru Graves og Heloïse

modtog ham uden for gården ved hans hjemkomst, og spåede sig intet godt af hans glæde ved at gense sin brud. Derimod kunne han ikke blive klog på hendes adfærd.

Efter nogen overvejelse valgte han at tilskrive Heloïse, for i en mundtlig samtale så lempeligt som muligt at gøre hende bekendt med Georgs ældre forbindelse. Muligvis kunne også hun, der syntes så klog og af så mild natur, bevirke en mindre voldsom katastrofe. Den omtalte morgen så han hende allerede i frastand, da hun befandt sig på en ophøjet del af vejen. Siden forsvandt hun og – Georg stod for ham. Synet af denne bragte hans blod i kog, men han formåede til lykke at beherske sig. Øjeblikket var overraskende, men gunstigt. Han var så godt som ene med sin søsters forfører og havde ham i sin magt; thi Georg og den karl, der fulgte med ham, var ubevæbnede, og den sidste holdt sig i en lang afstand. Her skulle han stå ham til regnskab; her frasige sig Heloïse eller bestå en kamp på liv og død med ham. Men netop tanken om Heloïse bandt hans tunge. Han følte, at han ikke længere var den uinteresserede forfægter af sin søsters ret; at han kunne ønske at skåne Heloïse på samme tid som tanken om hendes skilsmisse fra Georg fyldte ham med en behagelig følelse. Et ædelt træk i hans karakter lod ham da tøve med sin hævn af frygt for at handle mere i sin egen end i sin søsters interesse.

Disse tanker krydsede hans sjæl under samtalen med den unge Graves. De nærmede sig imidlertid mer og mer den ensomme dal, hvor den forladte Marguerite måske i dette øjeblik udgød de hedeste tårer. Da blev det Arthur pludselig klart, at Georgs handlemåde burde tale for sig selv, at synet af hans søster måtte være virksommere, end alle hans ord.

Resultatet af denne beslutning kender vi; det lettede en stor sten fra hans hjerte, og lod ham med al sin genvundne livlighed hengive sig til fremtiden og de forhåbninger, den syntes at forjætte. Han og søsteren oppebiede med en tilfredshed, de ikke længe havde følt, eftermiddagen, da Georg efter løfte skulle indfinde sig; og vi kan nu vende tilbage til denne og berette udfaldet af hans vandring.

Med hastige skridt havde Georg forladt de to søskendes bolig. Han følte sig dybt bevæget og i en stemning, der selv under den besværlige stigen bevingede hans skridt. Men den anstrengte gang tvang ham efterhånden til at gå langsommere, og jo mere han nærmede sig sin moders gård og tænkte sig, med hvad øjne man her ville modtage ham og det himmelfaldne barn, des tungere faldt ham gangen, og han stod ofte stille. Negeren, der fulgte efter ham, troede, da han engang standsede, at han ville se sit barn, og nærmede sig i al ydmyghed, men med glædestrålende øjne, og ville tage låget af kurven. Men Georg agtede det ikke og gik videre.

"Hvad vil min moder sige!" udbrød han; "med hendes ubegrænsede had til Hoquevilles og til dem af farven. Hun må jo –"

Han afbrød sig selv og trak vejret dybt.

"Når jeg endda straks havde meddelt hende denne forbindelse, straks, inden jeg var forenet med Heloïse. Men nu – nu kan hun jo med al grund bebrejde mig min flygtighed, min vankelmodige karakter – ja, her er ingen hjælp! Jeg må bevæbne mig med standhaftighed og vise, at jeg intet barn er længer!"

Men til trods for denne beslutning dvælede hans fantasi mer og mer ved alt, hvad hun kunne indvende mod ham, og så mange ældre fordomme mod dem af farven vandt derved en sygelig klarhed i hans sjæl. Besynderligt nok sysselsatte hans tanker sig ikke med det mulige indtryk, denne begivenhed kunne gøre på Heloïse; enten han nu virkeligt stolede på hendes ædle tænkemåde eller anede, at hun i dette tilfælde ikke havde så meget at forsage; eller han blot af en vis sky undgik at dvæle ved denne tanke.

Da han trådte ind i sin moders værelse, traf han hende ene og beskæftiget med at gennemgå en del papirer. Hun så i vejret og sagde, forundret ved at se ham og den fremmede neger:

"Hvad bringer min søn på denne tid til mig?"

"Jeg kommer," svarede han med undertrykt besværlighed, idet han tog kurven fra negeren og satte den på bordet, "jeg kommer for at bringe dig mit barn."

"Dit barn? Er det *dit* barn?" udbrød hun, mens hun hastigt rejste sig og rev låget af kurven.

"Barnet er mit, og i eftermiddag bringer jeg dig dets moder."

"Dets moder? Primer du, Georg? Hvem er dets moder?"

"Min forlovede brud og snart min hustru, din egen nærmeste slægtning, Hoquevilles datter."

"Hoquevilles datter!" udbrød fru Graves skrigende og sank tilbage på stolen; "er *hun* her?"

"Hun er ankommet hertil med sin broder og har allerede en tid boet i nærheden af os. Lad mig forklare dig alt, min moder! Jeg har gjort stor synd mod denne pige; jeg har meget at gøre godt igen. Vi har allerede kendt hinanden på St. Croix. Det løfte, jeg har givet hende, bør jeg som retskaffen mand ..."

"Ti! Ikke et ord vil jeg høre! Med sådanne historier vover du at komme til *mig*? Er du ikke frøken Carstens' brudgom? Bør du ikke som retskaffen mand holde det løfte, du har givet hende? Skylder du ikke hendes familie –"

"Hør mig, og døm mig ikke uhørt!"

"Her er intet at høre, intet at forsvare! Ud af mit hus og bort fra mine øjne med dine slegfredbørn!"

Da fru Graves ved disse ord gjorde en bevægelse mod kurven, gik negeren, der ved hendes heftighed havde stået som forstenet, hurtig og ængstelig hen til bordet, som for at beskytte sin plejesøn. Men Georg tog ham uvenligt ved armen og befalede ham at gå. Det stakkels menneske tøvede endnu, med uvisse øjne betragtende snart ham, snart kurven.

"Gå, gå kun!" sagde Georg, "og hils dit herskab, at alt er godt."

Da de var alene, trådte Georg hen for moderen, og forlangte i alvorlige og bestemte udtryk, at hun skulle række øre til hans forsvar. Han fortalte derpå i korthed sit bekendtskab til Hoquevilles familie, sin forbindelse med Marguerite og sin tidligere beslutning, ikke at forurolige moderen med denne efterretning før det var uomgængeligt nødvendigt. Han søgte ikke at besmykke sin ubestandighed, men undskyldte den blot ved den lange adskillelse. Han havde heller ikke troet, at hans forbindelse med Marguerite havde haft så alvorlige følger, og var blevet bestyrket i denne tro ved i al den tid ikke at erholde breve fra hende eller moderen. Men nu, da han desværre var blevet overbevist om det modsatte; nu, da hun for hans skyld havde underkastet sig en lang, farlig rejse, og med et spædt barn, skulle intet afholde ham fra at frelse hendes ære på den eneste måde det var muligt.

Fru Graves hørte med mørke, vrede miner på denne beretning. Imidlertid indså hun vel, at magtsprog næppe ville hjælpe. Hendes søn syntes alt for bestemt i sin beslutning. Hun forsøgte da at virke ind på hans selvfølelse og stolthed.

"Hende vil du ægte?" sagde hun; "en bastard af dine egne, foragtede slaver! Og hvor vil du leve med hende? På St. Croix? hvor ingen vil omgås jer, og hvor man med hån vil pege på din kone og dine børn. I København? og for evigt bandlyse dig fra dine vestindiske ejendomme, der nu, du er mand, venter din virksomme bestyrelse. Hvad din fader har efterladt, alt, hvad jeg i de lange år har erhvervet, din hele velfærd, vil du tilintetgøre. Og hvorfor? Fordi den listige fru Hoqueville har benyttet sig af din enfoldighed; fordi du som en dreng har ladet dig kuske af hendes søn. At de har fulgt efter dig og er rejst den lange vej, er intet under; for de har intet at tabe og alt at vinde ved en forbindelse med den anseteste familie på St. Croix; og hvem kender ikke mulatternes rænker for at trænge sig ind i de blankes familier?"

"Gør for mig hvad du vil! Men jeg anerkender ikke dette slegfredbarn! Fra mig er du skilt, for mine øjne er du en afsky fra det øjeblik, du bryder med en familie som Carstens og ægter Hoquevilles datter."

Denne tale gjorde vel indtryk på Georg; dog indeholdt den adskilligt, der krænkede ham og derved forfejlede sin hensigt.

"Som en dreng har jeg ikke ladet mig kuske," svarede han; "deri fejler du. Ingen har ved et ord overtalt mig. Selv og af egen drift har jeg bestemt mig. Synet af den stakkels pige, jeg har gjort ulykkelig, bevirkede det, ingen magt, ingen trusler skulle have bevæget mig til. Om du vil anerkende dette slegfredbarn,"

tilføjede han med bitterhed, "ved jeg ikke. *Jeg* anerkender det. Det skal bære mit navn og være min arving."

"Aldrig i evighed skal det ske," råbte fru Graves opbragt og med gnistrende øjne. "Du skal lystre mm myndighed. Jeg er din moder og har magt at befale her."

"Her gælder ingen anden magt end samvittighedens og min egen beslutning," svarede Georg trodsigt og tog sin hat. "Jeg er for gammel til at gå i ledebånd. Det er tid engang, at jeg selv styrer mine handlinger. Jeg er majorenn og min egen herre. Ingen uden jeg kan og skal råde for, hvad jeg her har at gøre."

Med disse ord fo'r han ud af døren. Fru Graves kastede sig på en stol og udbrød:

"Det skal jeg opleve! Af min egen søn! Og alt for dette lumpne paks skyld! Hvad jeg i år og dag har grundet og spekuleret over, hvad der har skaffet mig vågne nætter; hvad der har været min stolthed at sætte igennem, alt i et øjeblik tilintetgjort! Men, om jeg så skal sætte mit liv til, skal det forpurres. Således kan man ikke handle med mig. Min søn skal erfare, hvem han har for sig."

Mens hun rejste sig og grundende på en udvej gik op og ned, trådte den gamle Elsebeth ind. Ved at bemærke sin frues slette humør, ville hun trække sig tilbage for at undgå et uvejr, da i det samme kurven tildrog sig hendes nysgerrighed. Hun gik nærmere og fik øje på barnet.

"Å jei, jei, frue!" sagde hun og slog hænderne sammen, "hvad er det for et dejligt barn! med dobbelt hage og små smilehuller – og sikke store, sorte øjne! Sådanne øjne havde Georg, da han lå ved mit bryst – og det er en dreng, ja en prægtig dreng. – Men, du min frelser, frue! Det er jo et mulatbarn! Vil fruen se:

munden, næsen og kuløren – har jeg ikke ret? – Hvor kommer den lille rakker fra? Hvor tør han, lille strik, stjæle sig ind hos de blanke? Ved han ikke, at vi ikke vil have gemenskab med jer herrer? Man har jo kun skam af jer; og så vover han alligevel – ja, kors, det er et dejligt barn!"

Uagtet Elsebeth udtalte disse ord i en kælende tone, og vel intet ondt mente dermed, var de dog ligesom dolkestik for fru Graves.

"Retfærdige Himmel!" udbrød hun sagte og vred sine hænder; "således vil mit eget tyende tale! og således vil mit afkom fra slægt til slægt blive en genstand for spot og ynk!"

Hun trådte hen til kurven og betragtede barnet. De for de frifarvede karakteristiske, som det synes i slægten uforgængelige træk og den egne teint trådte hende hadvækkende i møde, til trods for ligheden med hendes søn. Ja, selv denne sammensmeltning af hendes familietræk med de foragtede mulatters forekom hende som en hendes stolthed oprørende misalliance.

"Hans arving?" råbte hun forbitret, "nej, hans arving skal din mulat-unge ikke blive. Det skal jeg i det mindste sætte en pind for. – Gå!" vendte hun sig barsk og bydende til Elsebeth, "luk kurven til! Slå et klæde om den, at ingen kan se, hvad du bærer. Tag drengen – det er en søn af en af mine negerinder og en blank – tag ham og sæt kurven i elven."

"I elven?" råbte Elsebeth forskrækket; "at han skal drukne? Det er vel ikke fruens mening."

"I elven – og ingen indvendinger, ikke et kny! Du går ud af bagporten, omkring køkkenhaven og hen til den ubeboede

husmandshytte. Der kan du sætte den ned. Skynd dig og gå – og hvis du taler et ord derom til nogen, er du dødsens."

Den stakkels Elsebeth, vant til slavisk at udføre sin strenge frues befalinger og anse alt, hvad denne gjorde, for velgjort, uden at anstille videre betragtninger derover, mærkede vel, at det var alvor.

"Ja ja, frue! Når det skal være – og det kommer jo heller ikke an på en negerindes barn. Men han er vågen, frue! Når han nu skriger – ja, vi kan binde et lille tørklæde om munden på ham, ganske løst; jeg skal nok binde det således, at han ingen skade har deraf."

Hun tilføjede endnu en hel del uforståeligt, mens hun var beskæftiget hermed, og gik derpå sukkende og rystende på hovedet ud med kurven. Fru Graves blev endnu en tid lang stående på samme sted med hænderne for ansigtet, ligesom grebet af sin egen handlings voldsomhed; men hun genvandt snart sin gamle fatning og energi. Resten af formiddagen anvendte hun til at indhente gennem gårdens folk de nøjagtigste efterretninger om Arthur Hoqueville og hans søster og deres ophold i nærheden.

Imidlertid udførte Elsebeth fruens befaling punktligt og med en sløvhed, der vel grundede sig i hendes alder og ringe forstandsevner, men også var blevet næret ved det idelige syn af sit vestindiske herskabs magt over liv og død. Den oftere omtalte elv løb forbi Lindåsegård, der lå højt, banede sig en vej dybt nede ved foden af den fjeldsti, vi før har omtalt, og dannede der – som man vil erindre – et vandfald, inden den gled ind i dalen, hvor Hoquevilles boede. Da Elsebeth var kommet til det ensomme hus, der lå ved elven, så hun sig først

omkring, om hun var ubevogtet og lukkede derpå kurven op. Barnet lå med store, vågne øjne og græd.

"Stakkels orm! Han er nok sulten," sagde hun og ledte i sine lommer. Hun plejede altid at gå og gumle på noget, og fandt også nu et stykke tvebak, som hun blødede og gav barnet. "Giv tid, lille slughals! Vi har jo ingen hast. Nå, kan han se det går. Men nu skal han også være stille og ikke skrige, så skal jeg også binde listen om på ham, at den ikke skal trykke ham. Men han skal være artig og ikke så uregerlig."

Hun gav sig derpå til at svøbe og binde drengen med en omhyggelighed, som det kunne være Georg, hun i forrige tider svøbte. Da hun var færdig og havde lagt barnet ned igen i kurven, var det som det pludseligt faldt hende ind, hvorfor hun var kommet.

"Å jei, jei!" brød hun ud og korsede sig, "skal han nu til det! Ja, fruen må jo vide, hvad hun gør, og jeg kan jo ikke gøre for det."

Efter en del tøven og rådvildhed, lukkede hun kurven til, så sig endnu engang omkring, og satte den i elven. Den gled sagte ned med strømmen, som om usynlige væsener vågede over den.

Elsebeth stod et øjeblik stille og så efter den.

"Ja, endnu går det godt. Men når han kommer ned til vandfaldet, så kan han sige god nat, lille mosjø! – Å, jei jei jei! sådant et dejligt barn!"

Og hun gik nu hjem, sagtens rystende på hovedet og sukkende og mumlende ved sig selv, men ellers med samme samvittigheds-ro, som havde hun skyllet tøj i elven eller udført en lignende forretning for fruen.

Georg anede i dette øjeblik mindst, at dødsenglen svævede over hans barn. Alt for sysselsat med sine egne ulykkelige

forhold, var han måske glad ved, at barnet, det levende vidne om hans utroskab, var ude af hans øjne. Efter den heftige samtale med moderen var han faret op på sine værelser, bestemt på, uagtet alle hindringer, at sætte sin vilje igennem. Få timer syntes at have udviklet hans karakter. Den modstand og hån, hans moder havde vist ham, og den ulydighed, hvormed han for første gang havde sat sig op mod hendes vante magt over ham, satte ham i en oprørt, trodsig stemning. Hvad han ikke bemærkede, eller ikke ville bemærke, var desværre, at hans opsætsighed mod hans moder grundede sig mere i denne trods end i kærlighed til Marguerite eller blot pligtfølelse for, hvad han skyldte hende. Af moderens stolthed havde han ikke så lidet i arv; og kun med møje undertrykte han en stemme, der hviskede til ham: *En bastard af dine egne foragtede slaver!*

I denne stemning modtog han med skræk et bud, der meldte ham, at frøken Heloïse ønskede at tale med ham på sit værelse.

"Sig, jeg kan ikke komme – jeg er ikke vel ... nej, sig jeg kommer – jeg kommer straks. – Lad mig i dag tømme alle bitre skåle," vedblev han, da buddet var gået, "hun skal erfare alt!"

Heloïse, der havde følt det urigtige i sin ligegyldighed mod Georg denne dags morgen og ikke kunne bebrejde ham andet, end hans kærlighed til hende, modtog ham ved hans indtrædelse med større venlighed end måske nogensinde før.

"Vi har ikke set hinanden den hele dag," sagde hun blidt og førte ham hen til kanapeen, "det er dog ikke rigtigt. I morgen skal vi forbindes ved det helligste bånd, og vi må have meget at sige hinanden. Kom og sæt Dem, kære Georg! De har jo villet tale med mig i morges. Ikke sandt," tilføjede hun lidt adspredt, "der er kommet brudestads? – Ja ja – Elsebeth har taget imod

det og kan ikke noksom rose det. I morgen er det *min* tur til at beundre det. Men jeg skylder Dem endnu min tak for, at De har opsøgt mig i morges og for min skyld gået den besværlige vej."

Mens hun talte, sad Georg og forstummede. Hvert ord trængte ham til sjælen. Ak, han syntes aldrig at have set hende så skøn og elskværdig. Det var første gang, hun havde tiltalt ham med hans fornavn, og første gang, han havde tilladelse til at besøge hende på hendes værelser; disse forekom ham som en helligdom, hvis præstinde hun var og hvis tjeneste han nu formasteligt unddrog sig. Grebet af sine følelser og af den skærende modsætning mellem hendes rolige mildhed og hans eget oprørte indre, dækkede han hendes hænder med tårer og kys og sagde:

"O Heloïse! Jeg er ikke Deres godhed værdig. De er en himmelsk engel, der efterlader held og lykke i Deres spor. Men jeg ..."

Mere kunne han ikke bringe over læberne og så mørk og tavs ned for sig. Heloïse antog disse ytringer for et udbrud af hans ømhed og beroligede ham smilende. Men en tilståelse i dette øjeblik var ham umulig. Han bortfjernede sig, så snart han kunne og trøstede sig med den beslutning at give hende skriftlig underretning om sin ældre forbindelse.

"Hende skal jeg frivilligt gøre afkald på," udbrød han smerteligt, da han var kommet tilbage til sit værelse, "hende, hvis klare, med sig selv enige ånd kunne være min ledende stjerne. Et så fortræffeligt væsen, en så stor lykke skal jeg selv støde fra mig! Hvem kan forlange det? – og blot for at oprette en letsindighed, en berusning af mine sanser, enhver havde givet efter for. Man vil kalde mig en forfører. Har jeg da lokket,

har jeg overtalt og forført? Og bærer vi ikke begge skylden for den brøde, jeg *ene* må bøde for? – Ak, Marguerite! jeg må hårdt og dyrt betale de timer, jeg har tilbragt i dine arme!"

Han meldte sig fra middagsbordet og indelukkede sig på sit værelse. Efter megen kamp med sig selv begyndte han på et brev til Heloïse. Men han tilintetgjorde ethvert udkast og fortvivlede over de ord, han havde nedskrevet. Tung i hovedet og ikke i stand til at fatte en beslutning blev han næsten glad ved at afbrydes af et bud fra hans moder, der efter bordet ønskede at tale med ham i spiseværelset. Han gik ned og traf hende alene.

"Hvad har min søn nu besluttet?" spurgte hun og så stift og prøvende på ham.

"Jeg har ingen grund til at fravige den beslutning, jeg engang har fattet," svarede han, dog med nogen usikkerhed i stemmen.

"Altså du vil tvært mod mit råd og min advarsel indgå denne forbindelse? Til i morgen er vielsen bestemt; alle tilberedelser er trufne. Frøken Carstens familie er underrettet om dagen og tiden, og højtideligholder måske i morgen en fest, hvis hellige bånd vi har sønderrevet. Din moders ord, der altid har været prøvet guld, skal brydes, jeg skal beskæmmes og Hoquevilles triumfere! Den skændigste plan til at snappe din brud fra dig skal lykkes. Ja, netop," vedblev hun da Georg gjorde en uvillig bevægelse, "netop den skændigste plan til at berøve dig din brud. Fordi du handler som en blind dåre, derfor har din moder øjne at se med. Jeg har, ved at eksaminere folkene, skaffet mig de nøjagtigste underretninger. Den unge Hoqueville har allerede en lang tid som en ræv listet sig omkring gården. Han har haft flere hemmelige sammenkomster med frøken

Carstens, og dristet sig til at skrive hende til. Han har gjort hende Gud ved hvilke propositioner. Han har meddelt hende dine med hans søster ..."

"Du tror ...?"

"Ja, hvem kan vide det? For intet har han ikke opsøgt hende. Og ville han rokke hende i hendes beslutning, da kunne han jo ikke vælge noget bedre. Hvad Heloïse tænker om denne sag, ved jeg ikke; men hun er en fornuftig pige og vil nok vide at bedømme den rigtigt. Men du, Georg, tag dig i agt, at man ikke spiller dig en søster i hænderne, for des nemmere at snappe din brud fra dig."

"Din mistænkelighed fører dig for vidt," svarede Georg. "Med Heloïse har jeg nylig talt, og på hende var intet at mærke. Arthur Hoqueville kender du ikke og har alt for slette tanker om ham. Han er ikke i stand til den nedrighed, du mistænker ham for."

"Georg! Du ved ikke, hvad mulatterne er i stand til. Du kender ikke denne rænkefulde slægt og deres utallige kneb og påfund."

"Du glemmer, Hoquevilles er af vor egen familie. Om dem i det mindste burde du have bedre tanker."

"Halsstarrige!" udråbte fru Graves, "så gå da og styrt dig i din egen undergang! Lad hånt om din moders råd! Sammensværg dig med mine fjender! Hold dig til denne foragtede slægt, og beklag for sildigt, at du ikke har hørt min advarende røst!"

Med disse ord vendte hun ham ryggen og forlod ham. Georg fæstede vel ikke stor lid til hendes beskyldninger, som han antog for fremkaldt mere af hendes ubændige had til Hoquevilles end af nogen rimelig grund; dog var ham adskilligt

påfaldende. At Arthur havde søgt at gøre hans brud opmærksom på hans ældre løfte til Marguerite var i sig selv ikke usandsynligt. Han mindedes nu, at Heloïse virkelig havde forekommet ham tankefuld og adspredt. Selv den hende så usædvanlige blødhed i tale og adfærd havde måske sin grund i hendes kundskab til hans ældre forbindelse og den smertelige følelse, denne kundskab havde vakt. Hvem kunne vide, om hun ikke blot havde ladet ham kalde for at erholde en forklaring; om ikke skuffet kærlighed og bekymring for et brud havde bevæget hende til at søge en oplysning hos ham, hun ikke vovede at forlange.

Denne tankegang satte ham i en så urolig bevægelse, at han besluttede så snart som muligt at skaffe sig vished. Drevet af sin sindstilstand og en vågnende jalousi begav han sig længe før tiden på vejen til Hoquevilles, uden at betænke, at hvad der således satte ham i uro stod i strid med hans egne beslutninger.

Allerede ved indgangen til stien, der førte over fjeldryggen, traf han Arthur siddende. Heller ikke denne havde haft ro på sig hjemme. Ved at drive om mellem klipperne førte hans skridt ham uvilkårligt til et punkt, hvorfra man kunne se ned til Lindåsegård, og hvorfra han ofte med et drømmende velbehag havde fulgt Heloïse med øjnene, når hun lod sig se dernede til hest. Da han blev Georg va'r, sprang han livlig og munter op og gik ham i møde.

"Du er allerede her, Georg? Længe før tiden? Det var smukt og ædelmodigt gjort. Jeg havde frygtet for at måtte vente; men jeg har gjort dig uret og skylder dig afbigt."

Georg tvang sig til at smile, og de gik nu sammen op ad stien. Arthur syntes i den lykkeligste stemning og åben for ethvert

behageligt indtryk. Han udbredte sig over sin søsters glæde, når de allerede nu og så uformodet ankom, og skildrede sin moders henrykkelse, når de engang alle var samlede. At Georg gik ved siden af ham tavs og fordybet i sig selv, bemærkede han ikke under strømmen af sine egne ord.

Da de var kommet op til den del af stien, der var banet blandt de øde, ubevoksede stenmasser, standsede Arthur pludselig som grebet af en erindring og udbrød uvilkårligt:

"Her på dette sted, Georg, har jeg første gang set ..."

Men han holdt inde, som om han fortrød, hvad han havde begyndt på.

"Hvem har du her set?" spurgte Georg med et forskende øjekast.

"Hvem jeg har set?" vedblev Arthur og gik videre. "Nå ja – det er jo i grunden en ligegyldig omstændighed – men jeg kan sagtens sige det. Jeg har her første gang set frøken Carstens."

"Har *du*? Hvorledes er I to stødt sammen? Svar mig! – Du kender hende altså, og siden når?"

Arthur bemærkede kun alt for vel den lidenskabelighed, der talte ud af Georgs ord, og han bandede sin uforsigtighed. Men det var engang sket, og han vidste intet bedre middel til at fjerne hans mistanke end at sige sandheden:

"Jeg har her ved et tilfælde været så lykkelig at frelse hendes liv."

"Du har frelst hendes liv? Hvorledes kan jeg tro det? Derom har Heloïse jo ikke talt et ord! Når – hvor – og ved hvad lejlighed? – Arthur, svar mig og stig mig den ligefremme sandhed. Hvad har du for med Heloïse? Hvad har du fortalt hende? Hvad har været din hensigt ..."

"Men så berolig dig dog, Georg! Hvad er det for en mistanke, der plager dig? Jeg har set hende den ene gang."

"Nej, du har set hende oftere. Jeg ved det og du kan ikke fragå det."

"Javist, jeg har talt med hende én gang til. Hvad ulykke er da deri?"

"Så er det dog sandt!" råbte Georg ude af sig selv. "Mig besnærer du ved en overraskelse, for at drage fordel af min troskyldighed. For hende lægger du hemmelige snarer; hende sender du breve, hende søger du at bedåre for at fremme dine hensigter. Men det skal ikke lykkes dig. Du skal ikke sønderrive en retmæssig forbindelse! – Ti, elendige! Jeg gennemskuer dine planer og foragter dine kunstgreb. Mellem os er det ude. Jeg forbander den stund, da jeg lod mig forblinde og dåre af dig og din underfundige slægt."

Under denne ulykkelige ordstrid befandt de dem på den smalle sti, der løb langs med det svimlende dyb, hvor elven langt nede havde sit leje.

Arthur var som forstenet ved Georgs bebrejdelser. Han kunne ikke gøre andet end holde fast på ham, da han ville rive sig løs, og under udbruddet af hans raseri tilråbe ham:

"Hør mig, afsindige! og tag mod grunde … Lad mig forklare dig –"

"Slip mig!" skreg Georg, "bort fra mine øjne!"

Og idet han under bestræbelsen for at rive sig løs gav Arthur et heftigt stød for brystet, gled denne ud og sank med et højt udråb ned ad fjeldskråningen.

Georg stod et øjeblik bedøvet og så ham falde fra klippestykke til klippestykke til den redningsløse død. Han

skjulte ansigtet i hænderne og løb forstyrret bort, som om en ond ånd var efter ham; agtede hverken vej eller sti og havde snart forvildet sig i den ham desuden ikke meget bekendte egn. Da han nogenledes kom til besindelse igen, befandt han sig blandt skaldede, uvejsomme fjelde, hvor han aldrig havde været før. Det lakkede allerede mod aften. Vinden fo'r kold hen mellem de fremragende klippespidser og syntes at stille og køle oprøret i hans bryst. Ensom i denne forladte egn følte han nødvendigheden af at samle sig og, om muligt, finde fodstien han havde forladt. Han drev længe og forgæves omkring, indtil han omsider, ved at bestige et højt klippestykke, i skumringen øjnede den bekendte træ-indhegning om sin moders gård. Ved at forfølge denne retning kom han, skønt ikke uden fare, så nær gården at han ikke længere kunne tage fejl af vejen. Han var nu i stand til en roligere betragtning af sin stilling og hvad der lå ham nærmest.

Man har ofte bemærket, at en begået forbrydelse sjældnere fremkalder anger end virker til at forhærde gemyttet. Bevidstheden om engang at være hjemfalden til de fordærvelige fristende magter og mistvivlen om at kunne træde tilbage, giver sindet en forstokkelse, der lettest tilfredsstilles ved at hærde sig mod en bebrejdende anger. Georg frikendte sig vel for Arthurs død og skrev det på tilfældets regning. Dog hviskede en stemme til ham, at han havde fordømt ham uhørt og i hvert fald ved sin ubændighed bragt en ny jammer over en familie, der ved ham allerede havde lidt så store krænkelser. Men denne bevidsthed overtydede ham også om, at en forsoning med Hoquevilles familie under disse omstændigheder var umulig, en forbindelse med Marguerite utænkelig og unaturlig; og han fandt desværre

en vis lettelse og trøst i denne tanke. Arthur, mente han, havde sin egen underfundighed at takke for sin død; han var ikke gået åben og ærlig til værks, tvært imod var hans adfærd af den art, at en tvekamp havde været uundgåelig, og i denne skulle han ingenlunde have skånet hans liv. Marguerite kunne aldrig blive noget for ham, og han mindre for hende. Forladt skulle hun ikke være ved sin broders død; der skulle sørges for hende og alt gøres, for at hun sikker og beskyttet kunne vende tilbage til Vestindien.

"Lad der komme hvad der vil!" sagde han, da han sent om aftenen befandt sig i nærheden af gården. "Jeg har fattet min beslutning. Sket er sket. Over det forbigangne hjælper det ikke at klage. Min moders råd, min egen fremtid, alt opfordrer mig til at vise mandig bestemthed og til ikke at lade mig rive hen af den strøm, hvori jeg er kastet."

Ved gårdsporten stod en karl, der var sat derhen af fru Graves for at passe ham op, når han kom hjem. Hun havde haft flere bud efter ham og ønskede straks at tale med ham. Da han kom ind til hende, gik hun op og ned i stuen uden at se på ham og uden at sige et ord. Værelset var skummelt, kun oplyst af en fra loftet nedhængende lampe. Stilheden, der herskede her, og den uvisse skumring, hvori hans moders høje, strenge figur med ensformige skridt bevægede sig, greb ham ved hans indtrædelse og bragte ham til at standse.

"Du har haft bud efter mig," sagde han omsider og nærmede sig.

Hun blev stående og betragtede ham stift og alvorligt.

"Georg," sagde hun, "jeg mærker, at en moder kan rokkes i sin beslutning, når det gælder hendes eneste søns vel. Det var min

agt at lade dig gå dine egne veje og ikke spilde et ord mere på din genstridighed. Men endnu engang vil jeg gøre et forsøg; endnu engang vil jeg prøve, hvad fornuftens stemme formår, hvad en moders råd, der for din skyld har gjort opofrelser, du ikke aner, for din skyld sin hele levetid tænkt, stræbt og arbejdet."

"Lad det være godt," afbrød Georg hende mørk. "Jeg står ikke længere i vejen for dine planer. Jeg er beredt til at gå alle dine ønsker i møde."

"Du vil?" sagde hun overrasket, "du vil, Georg?"

"Jeg vil. I morgen rækker jeg frøken Carstens min hånd."

"Er det dit alvor? Svar mig, og tro ikke, at du kan føre mig bag lyset. Du lover mig højtideligt at frasige dig Hoquevilles datter og ægte Heloïse, din forlovede for Gud og menneskerne?"

"Jeg lover det. Men spørg mig om intet mere. Overlad mig til mig selv. Jeg er mat og trænger til rolighed."

"Georg! Georg!" udbrød fru Graves og greb begge hans hænder. "Du har i dag gjort mig mere sorg end i dit hele liv. Du har, hvad endnu intet menneske har formået, i dag bragt mig til at græde af fortvivlelse over dine handlinger. Men du er givet mig igen; du er atter min eneste, mit håb og min stolthed, og din løn skal være din moders velsignelse."

Disse ord, der blev udtalt med bevæget stemme, var ham så uvante hos hans moder, hvis ufølsomme bryst aldrig plejede at give efter for blødere indtryk, at han rørt og grebet sank på knæ for hende. Hun lagde hånden tavs på hans hoved, og vinkede derpå til ham, at han kunne rejse sig og begive sig bort.

Den følgende dag var en søndag. Storstuen på Lindåsegård havde alt længe været opfyldt med pyntede folk fra gården og omegnen, der ventede på at ledsage brudeparret til kirken. På den bestemte tid begav fru Graves, ledsaget af nogle fruentimmer, sig op til bruden for at afhente hende, mens Junghans og en gårdejer fra nærheden hentede Georg ned.

Elsebeth og nogle piger var endnu beskæftigede med at ordne det sidste af Heloïses pynt. Den tankefulde brud stod imellem dem uden deltagelse for, hvad de foretog dem. Hun var bleg og stille; men det var man, efter Elsebeths sigende, altid en bryllupsmorgen.

"Se så! Nu er frøkenen færdig," sagde den fornøjede amme. "Nu skal vi bare fæste buketten fast. Her skal den sidde; for den må ikke skjule det smukke lille bryst, at mandfolkene kan have noget at se på. Ja, det vil de gerne; og så kan de med det samme se, at frøkenen er af ren hvid herkomst. – Hør så, frøken, hvad jeg vil sige Dem: når De nu står for præsten og han holder talen, så må De græde; og det må De ikke glemme. For når De ikke græder, bliver han vred."

Under disse ord var fru Graves trådt ind.

"Hvad er det, du siger?" henvendte hun sig strengt til Elsebeth.

"Jeg siger, hun skal græde under præstens tale. Det er sådant et besynderligt barn. Når man ikke siger hende hun skal græde, så er hun i stand til ikke at gøre det."

"Tie, og skøt dig selv!" sagde fruen og vendte sig derpå med et par ceremoniøse ord til Heloïse, idet hun indbød hende til at ledsage sig. Da de kom ned til forsamlingen var Georg allerede til stede. Han var mat og afspændt, som én der havde kæmpet

med en søvnløs nat og hvis sjæl i så kort tid havde været et bytte for de stridigste lidenskaber. Han hilste sin brud tavs og med usikker holdning. Hun gik hen til ham og rakte ham hånden, som han kyssede med heftighed. Fru Graves betragtede dem begge stift og syntes at ville gennembore sønnens bryst med øjnene for at komme efter hans sjæls sande tilstand.

Man gik parvis hen til kirken, der lå i nærheden. Da man havde indtaget de anviste pladser, begyndte præsten på talen, der lykkeligvis ikke var lang. Han gik over til vielsesformularen og henvendte sig til Georg. Denne løftede øjnene i vejret, men fo'r pludselig forfærdet sammen og begyndte heftigt at sitre. Bag præsten, i en krog ved altret, syntes han, stod Arthur Hoqueville lænet op til muren, bleg som et lig, og betragtede ham ufravendt. Han antog det for et sansebedrag, og samlede al sin kraft for at udtale Ja'et. Men da nu præsten tiltalte Heloïse og, hun, idet hendes ansigt blev endnu blegere, begyndte at bevæge læberne, trådte Arthur langsomt frem og sagde:

"Svar ikke, frøken! Deres Ja er ugyldigt. Denne mands hånd er ikke længer fri."

Ved synet af ham og ved at høre hans stemme, styrtede Georg bevidstløs og med et tungt fald om på gulvet. Alle sprang op under en almindelig forvirring. Fru Graves og nogle andre ilede forskrækkede hen til den besvimede, løftede ham op og bragte ham ud af kirken. Heloïse blev et øjeblik stående og så bedrøvet og fremmed hen for sig, indtil nogle af de nærværende fruentimmer tog sig af hende og førte hende ud. Arthur var forsvundet.

Efter nogen tids forløb vågnede Georg af sin afmagt, men i højeste grad angrebet, og talte vildt. Man måtte transportere

ham hjem til gården og i hast sende bud efter en læge fra Bergen. Såvel en kontusion i hovedet ved faldet som de åndslidelser, hvoraf hans af naturen ikke stærke legeme var rystet, kastede ham på sygelejet. Vi overlader ham til hans moders og Heloïses pleje, og vender tilbage til Arthur Hoqueville. Men inden vi kan forklare, hvorledes denne var blevet frelst fra døden, bliver det nødvendigt at gå noget tilbage i fortællingen.

Som ovenfor berettet havde negeren Dominique med uro og ængstelse været vidne til den heftighed hvormed fru Graves modtog Georgs barn. Dette barn, der bestandig havde været betroet til hans pleje, var hans øjesten. Han hang ved det som overhovedet ved hele familien Hoqueville med en hunds troskab. Da Georg befalede ham at forlade værelset, gik han vel, men vovede ikke at forlade gården og drev urolig om på gangene og i gårdsrummet. Mistænkelig på alt blev han opmærksom ved at se den gamle Elsebeth komme ud fra fruen og bære på noget. Den måde, hvorpå hun bar, og formen af kurven, der forekom ham kendelig gennem klædet, drev ham til instinktagtigt at følge efter hende i frastand. Ved at holde sig skjult og krybe bag buske var han vidne til, at hun ved sin ankomst til det omtalte afsides liggende hus blottede kurven, tog barnet frem og omsider satte det ned i elven. Hjertet bankede i livet på den stakkels karl, men han tøvede, indtil hun var ham ude af syne. Da fo'r han som en pil ned til flodlejet, kastede sig i strømmen og opfangede kurven, længe inden den nåede til det frygtede vandfald. Barnet lå uskadt og sovende deri; den jævne bevægelse ned ad elven havde vugget det i søvn,

og kurven og puderne hidtil holdt vandet ude. Hoverende over sit bytte sprang og dansede han, og skyndte sig bort, efter at have overbevist sig om, at hans lille yndling var i behold. Han vovede imidlertid ikke at gå den kortere sti over fjeldet af frygt for at bemærkes, men valgte den langt længere vej rundt om dettes fod, hvorved han først ankom til Hoquevilles hen imod eftermiddagen, til dels en følge af hans ubekendtskab til denne omvej. Da han trådte ind til Marguerite, styrtede han ned for hende i stor sindsbevægelse og løftede kurven højt i vejret, men formåede af glæde ikke at tale. Hendes jammer og skræk var ubeskrivelig, da hun endelig erfarede den fare, hvori hendes barn havde svævet. Hun trykkede det til sig og vædede det med sine tårer. Den tanke, at Georg kunne være medvider i denne udåd ville hun ikke give rum for.

"Nej, det er som Dominique siger, hans moder, hans hårde, ubarmhjertige moder. Georg kan ikke, en fader kan ikke handle således mod sit barn. Når han erfarer det, vil han forfærdes og velsigne det øjeblik, da min glut blev frelst."

Med længsel ventede hun på hans og Arthurs lovede ankomst. Men eftermiddagen gik hen; det var langt over tiden, og ingen af dem kom. Betaget af en usigelig angst jog hun Dominique ud for at gå dem i møde eller søge dem op. Den tro neger spejdede over alt på vejen og listede sig lige til fru Graves gård, men kunne ikke få øje på nogen af dem. Nedslået og mismodig vendte han tilbage. Da han gik over den smalle sti ved afgrunden, kastede han uvilkårligt et forskende blik ned til elven. Tanken om det nyligt her forøvede attentat mod barnets liv bragte ham til at ane en ny misgerning. Her var hans herre gået over med Georg, og til denne havde han ikke stor tro. Der

var imidlertid intet at se. Ankommet igen tilbage til dalen, kunne han ikke overtale sig til at komme tomhændet tilbage til sin frue, men drev hvileløs om med øjnene uroligt fæstede på alle genstande. Maskinmæssigt styrede han atter sine skridt til elven, der her løb igennem, og forfulgte lejet til op mod vandfaldet. Allerede langt fra så han her noget bevæge sig, ilede nærmere og opdagede med et højt fryderåb sin herre, der sad nær ved vandfaldet og øste vand i den hule hånd for at forfriske sig.

"O kære, kære herre! Er De frelst? Lever De? Mat? syg? faldet ned fra klipperne? Dominique er hos sin herre; Dominique bærer ham hjem."

Arthur var så udmattet, at han knap kunne tale. På det frygtelige fald var han blevet stærkt forslået ved at tørne mod et par udstående klippestykker. Men disse havde også standset faldets heftighed, og nede mod elven, hvor vandet lokkede vegetationen frem, var han blevet opfanget af nogle brombærbuske. Her blev han en lang tid liggende uden bevidsthed. Da han kom til sig selv igen, var alt ham som en drøm. Det varede længe, inden han kunne orientere sig og begribe, hvor han var og hvorledes han var kommet der. Han begreb det desværre for snart og indså den hele nødvendighed af at samle sine få kræfter og begive sig til sin ulykkelige, forladte søster, der nu mere end nogensinde trængte til hans trøst og beskyttelse. At klavre op igen ad klippevæggen var ham umuligt; han valgte derfor at følge elvens leje, og krøb mere end han gik. Således nåede han under ulidelige smerter i lemmerne og under bestandig fare for at glide ud og ned i floden, til vandfaldet, hvor Dominique traf ham. Ved hjælp af denne, der

snart førte og understøttede ham, snart bar ham, ankom han hjem.

Dominique havde fortalt ham om barnets fare og frelse. Af medynk med sin søster, der stum af skræk og anende det værste, tog imod ham, sagde han til hende, at han på udvejen ved uforsigtighed var gledet ud og faldet ned. Hun svarede ham ikke, gendrev ham ikke, men græd stille, mens hun syslede om ham og fik ham overtalt til at gå til sengs og anvende de få midler der stod i deres magt.

Ved én af folkene på stedet, der tidligt om morgenen blev sendt til Lindåsegård, erfarede Arthur, at alle tilberedelser var gjort til Georgs og Heloïses vielse. Uagtet han var overordentlig afkræftet, håbede han dog endnu at kunne komme til rette tid for at nedlægge sine indsigelser. Hans beslutning var, om muligt, først at advare Heloïse; men vandringen over fjeldstien faldt ham, uagtet han blev understøttet af Dominique og en karl, så besværlig, at toget allerede var i kirken, da han ankom der. Ved at stå lige overfor brudeparret vaklede han en tid i sin beslutning, uvis om hvad held der var at vente for hans søster af en forbindelse med en mand af Georgs karakter. Men, da Heloïse bevægede læberne for at udtale Ja'et, trådte han mekanisk og viljeløs frem. Følgerne heraf har vi allerede meddelt. Under den almindelige forvirring lykkedes det ham at komme ubemærket bort og hjem. Herfra skaffede han sig daglig nøje underretning om Georgs sundhedstilstand. Selv blev han hjulpet af sin stærke natur og genvandt snart sin førlighed.

Heller ikke Georgs sygdom lod til at være farlig. Under hans første feberfantasier sysselsatte han sig ideligt med sit barn.

Naturen gjorde under hans afkræftelsestilstand en ret gældende, han under styrken af sine lidenskaber så unaturligt havde tilsidesat. Lægen gav imidlertid de bedste forhåbninger. Men desværre stødte en omstændighed til, der havde den ulykkeligste indflydelse på hans helbred.

Rygtet om hans tidligere forbindelse var ved scenen i kirken blevet almindeligt. At Marguerite var hans ældre forlovede, at han med hende havde en søn, var ikke længere nogen hemmelighed. Det kom også for den gamle Elsebeths øren. Hun fik vished om, at det var hans, hendes kære Georgs barn, hun havde sat ned i elven. Selv de ord, han under sin sygdom i vildelse lod falde, overtydede hende derom. Herover var det gamle menneske, som naturligt, aldeles utrøsteligt. At barnet var reddet, var hun uvidende om. Hun gik og jamrede og vred sine hænder og talte med sig selv: "Georgs barn! Å jei jei! Hvad har fruen der fået mig til!" – men vovede ikke at betro sig til nogen. Hendes desuden svage forstand var øjensynlig angrebet, og hun endte med at blive som fjantet eller halvtosset. I denne forfatning gik hun en dag ind til Georg, faldt ned for sengen og fortalte ham under jamren og udråb hvad der på hans moders befaling var blevet af barnet, og anråbte ham om hans tilgivelse. Det indses let, hvad indtryk dette frembragte på den syge. Han blev som ude af sig selv og sprang op af sengen for på øjeblikket at tale med sin moder. På Elsebeths skrig kom man til hjælp og fik ham med møje bragt til sengs igen.

Men denne rystelse gav hans sygdom den beklageligste vending. Lægen erklærede ligefrem, at menneskelig hjælp var forgæves. Tilbagefaldet var voldsomt og langvarigt. Først efterhånden kom han således til sig selv, at han kunne ordne

sine tanker og tilbagekalde det forbigangne. Efterretningen om, at hans barn var frelst, modtog han tavs, som om han vidste det. Han blev stille og tungsindig og indelukkede sig ofte med Junghans. Synet af hans moder derimod var ham utåleligt; hun turde aldrig betræde værelset. Denne stolte kone bar med fasthed og uden at rokkes i sit had mod Hoquevilles såvel dette tilbagefald som den bitre overbevisning, at hendes egen uforsvarlige handling var den nærmeste årsag til hendes eneste søns død.

Flere uger gik således hen på Lindåsegård under den uafbrudte, ensformige stilhed, en dyrebar, farlig angrebet syg udbreder i et hus blandt alle, fra de nærmeste slægtninge til den ringeste af tyendet. Omsider en dag, tidligt på formiddagen, kom Junghans ind til fru Graves og underrettede hende om, at han på Georgs befaling havde ladet Arthur Hoqueville og hans søster hente, og at de allerede befandt dem inde hos hendes søn.

"Hvorledes? Uden mit vidende vover De ...?"

"Nådige frue! Deres søn er, som De ved og selv har erklæret ham for, min principal. Det er min pligt at adlyde ham med samme troskab, hvormed jeg til alle tider har adlydt Dem. Lægen har givet sit samtykke dertil. Han er ved sine fulde sanser, og jeg ser ikke at vi kunne sætte os mod hans beslutning."

"Hans beslutning!" fo'r hun op. "Hvad vil han? Hvad har han i sinde?"

"Hans beslutning er at lade sig vie til frøken Marguerite Hoqueville. Præsten og en øvrighedsperson er allerede

ankommet. Det står nu til Dem, nådige frue, om De ønsker at være til stede."

"Almægtige Gud! Altså det er enden på alt, hvad jeg har stræbt og gjort for ham. Den løn har jeg! – Lad ham da! Lad ham trodse sin moders råd! Udfaldet vil vise, hvad velsignelse det bringer."

"Fruen har altså intet videre at bemærke?" spurgte Junghans i sin sædvanlige forretningstone.

"Forlad mig. Jeg har intet mere med Dem at skaffe. Gå til Deres principal og lad ham give Dem ordrer."

Junghans anbefalede sig og gik ind til sin herre.

Her gik kort efter vielsen for sig i nærværelsen af de nødvendigste vidner.

Georgs og Marguerites gensyn havde rystet dem begge stærkt. Hos førstnævnte syntes fra dette øjeblik at indtræde en fuldkommen forglemmelse af de mellemliggende begivenheder. Hans ømhed mod Marguerite var som i deres kærligheds lykkeligste tid. De få dage, han endnu havde at leve i, var hun og hendes barn bestandigt om ham; han var urolig, når han savnede nogen af dem.

Kort før han døde, henfaldt han igen til feberfantasier. Hans tanker og forestillinger dvælede i Vestindien, i det tropiske klima, ved fru Hoquevilles landsted Hillerhouse og under dets oranger. Hans sjæl gengav hviskende som en æolsharpe alle erindringer fra hin tid, der fra den fjerne zone strømmede forbi ham. Han døde i Marguerites arme, med en mild, forsonende tilbagevendelse til sin første kærlighed, dens drømme og dens lykke.

Heloïse havde med meget blandede følelser været vidne til den hurtige omveksling af begivenheder, hvori hun selv var så nøje interesseret. Det var måske først det voldsomme brud af den forbindelse, hun stod i begreb med at indgå, der gav hende klar erkendelse af denne forenings fulde betydning. Ved hjemkomsten fra kirken befandt hun sig med et let åndedrag som én, der uden at vide det har svævet i stor livsfare og blot ved et tilfælde er blevet frelst. Da Junghans havde meddelt hende den sande sammenhæng af Georgs forhold til Marguerite, var hun snart enig med sig selv, hvad hun havde at gøre. I selskab med den gamle kontorbetjent begav hun sig til Hoquevilles, og var mellem dem og Georg en forsonende midterste. Hende skyldtes det også, at Georgs beslutning at ægte Marguerite blev, da Junghans af gammel respekt for fru Graves ytrede betænkeligheder, sat igennem med så megen bestemthed. Ved Georgs død afslog hun fru Graves' noget kolde indbydelse at følge med hende. Derimod ledsagede hun ugen derpå Arthur og Marguerite til København. Her gav hun efter for den unge mands ønsker og rakte ham sin hånd. I slutningen af høsten rejste alle over til St. Domingo, hvor Arthur tog hæderlig del i frihedens sag og havde den glæde at se den sejre.

Marguerite giftede sig ikke igen. Hendes søn har i den senere tid udmærket sig i republikkens kammer ved sine energiske, men særdeles strenge forslag mod *les Cultivateurs*, de forhen livegne negre, der som bekendt er udelukkede fra al indflydelse på regeringen og, uagtet de er frie, står under skarpt opsyn. Men han har også et stort navn for sin retskafne vandel og ubestikkelige retfærdighed.

Fru Graves var foreløbig taget til Bergen. Her blev Elsebeth, og der blev sørget tåleligt for hende. Hendes udladelser angående Georgs barn tog man intet hensyn til, da hun blev anset for svagsindet. For familiens skyld sørgede Arthur for, at denne sag blev aldeles neddysset.

Fru Graves selv fortsatte, efter at have skiftet med sin søns enke og barn, den gamle virksomhed på St. Croix. Skønt hun opnåede en høj alder, var hun dog vel blevet ældre, hvis hun ikke i krigens år ved konjunkturer og misvækst havde set sin formue aldeles ødelagt. Dette tab syntes hendes stolthed mindre at kunne bære, end de store lidelser, hun i sin familie havde oplevet.

Om "De frifarvede"

Forfatter: Henrik Hertz (ca. 1797-1870).
Org.udgave: *De Frifarvede*, i *Kærligheds Veje. Nytaarsgave for 1836* af Henrik Hertz. C. A. Reitzel, København 1836. Denne udgave er baseret på førsteudgaven.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter Camille Pissaro (1830-1903): *Deux personnages causant sur le bord d'une route* (Landskab på St. Thomas) – 1856.

ISBN 978-87-7628-221-9
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-489-4 (Ølstykke 2016).

© 2025 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Quorum pars ipse fui: Hvori jeg selv har taget del.

Note 2:

Navnet frifarvede er fælles for dem alle: Besynderligt nok nævnes selv de frie negre således.

Note 3:

Majorenn: Myndig.